

Ulkosuomalaisparlamentin käsikirja

2002

varapuhemies Veli J. Ylänkö

Kanada 2002

edellinen päivitys: tammikuu 2013

viimeinen päivitys: syyskuu 2016

Sisällysluettelo

1. Johdanto	5
1.1. Katsaus ulko-suomalaisparlamentin historiaan	6
2. Ulko-suomalaisparlamentin säännöt ja työjärjestys	11
2.1. Ulko-suomalaisparlamentin säännöt	11
2.2. Ulko-suomalaisparlamentin työjärjestys	13
3. Ulko-suomalaisparlamenttiin osallistuminen	16
3.1. Osallistumisoikeuden saamisen ehdot	16
3.2. Osallistumisoikeuden hakumenettely	16
3.3. Osallistumisyhteisön velvollisuudet	17
3.4. Osallistumisyhteisön oikeudet	17
4. Ulko-suomalaisparlamentin rakenne	18
5. Ulko-suomalaisparlamentin täysistunnot	19
5.1. Ajoitus	19
5.2. Paikka	19
5.3. Osallistujat	20
5.4. Parlamenttiedustajat	20
5.4.1. Rekisteröintimenettely ja aikataulu	20
5.4.2. Oikeudet ja velvollisuudet	21
5.5. Tarkkailijat	21
5.6. Esityslista	22
5.7. Avajaisistunto	22
5.7.1. Sääntömääräiset asiat	22
5.7.2. Yleiskeskustelu	24
5.7.3. Aloitteiden esittely	24
5.8. Valiokunnat	24
5.8.1. Kansalaisuusvaliokunta	24
5.8.2. Kulttuurivaliokunta	24
5.8.3. Nuorisovaliokunta	25
5.8.4. Opinto- ja koulutusvaliokunta	25
5.8.5. Poliittisten ja virallisten asioiden valiokunta	25
5.8.6. Sosiaalivaliokunta	25

5.8.7. Seniorivaliokunta.....	25
5.8.8. Sääntövaliokunta.....	25
5.8.9. Talousvaliokunta	25
5.8.10. Tiedotusvaliokunta	26
5.9. Valiokuntatyöskentely.....	26
5.10. Päätöslauselmien esittely ja hyväksyminen.....	27
5.11. Pöytäkirja.....	27
6. Aloitteet.....	27
6.1. Aloitteiden muotoilu	28
6.2. Aloitteiden kulku USP:n virkakoneistossa	28
7. Puhemiehistö.....	29
7.1. Puhemiehistön kokoonpano ja toimintaperiaatteet.....	29
7.1.1. Puhemies	29
7.1.2. Varapuhemiehet.....	30
7.2. Puhemiehistön valinta.....	30
7.2.1. Puhemies	30
7.2.2. Varapuhemiehet ja heidän henkilökohtaiset varamiehensä	30
7.3. Toimikaudet.....	31
7.3.1. Puhemiehen toimikausi.....	31
7.3.2. Varapuhemiesten toimikausi	31
7.4. Puhemiehistö.....	32
7.4.1. Puhemiehistön kokoukset	32
7.4.2. Matkakorvaus puhemiehistön kokouksiin osallistuville.....	32
7.4.3. Majoitus.....	33
7.5. Puhemiehistön tehtävät.....	33
7.5.1. Puhemiehistö toteuttaa USP:n yleisistuntojen päätöslauselmia	33
7.5.2. Puhemiehistön tulee seurata USP:n päätöslauselmien kulkua.....	33
7.5.3. Puhemiehistön vastuu.....	33
7.5.4. Puhemiehistö ohjaa ja valvoo sihteeristön toimintaa.....	33
7.6. Varapuhemiesten alueellinen toiminta.....	33
7.6.1. Aluekokoukset	34
7.6.2. Aluekokousten ajoitus.....	34
7.6.3. Aluekokousten puheenjohtaja	35
7.6.4. Aluekokousten sihteeri ja muut virkailijat.....	35

7.6.5. Aluekokouksen pöytäkirja	35
7.7. Täysistuntoa edeltävä aluekokous Helsingissä.....	35
7.8. Alueellinen tiedotustoiminta.....	36
7.8.1. Tiedotustoiminnan edellytykset.....	36
7.9. Puhemiestön toiminnan rahoitus.....	36
8. Sihteeristö.....	37
8.1. Määritelmä	37
8.2. Toimipaikka	37
8.3. Tehtävät.....	37
8.3.1. Puhemiestön kokouksiin liittyvä toiminta.....	37
8.3.2. Täysistuntoihin liittyvät toiminta	37
8.3.3. Tiedotustoiminta	38
8.3.4. Yhteydenpito Suomessa	38
8.3.5. Yhteydenpito kentälle	39
8.4. Sihteeristön toiminnan rahoitus.....	39
Liite 1: Ulkosuomalaisparlamentin toiminnassa käytetyt käsitteet määritteineen	40
Liite 2: Ulkosuomalaisparlamentin (USP) Keski-Euroopan alueen (USPKE) ohjesääntö	43
Liite 3: Ulkosuomalaisparlamentin (usp:n) Itä-Euroopan alueen ohjesääntö.....	47
Liite 4: Etelä-Euroopan, Afrikan ja Lähi-Idän (EAL) alueen ohjesääntö.....	53
Liite 5: Finnish Expatriate Parliament, Canadian Region, Operating Policy.....	56

1. Johdanto

USP:n säännöt ja työjärjestys ovat ulkosuomalaisparlamentin viralliset asiakirjat, joihin USP:n toiminta perustuu. Ulkosuomalaisparlamentin käsikirjassa puolestaan annetaan viitteellisiä toimintaohjeita ulkosuomalaisparlamenttiin osallistuville yhteisöille.

Tällä hetkellä maailmalla asuu arviolta kuusisataatuhatta ensimmäisen ja toisen polven ulkosuomalaista. Kolmannen ja sitä useamman polven jälkeläiset mukaan lukien määrä nousee ainakin 1,6 miljoonaan. Kiihtyvä kansainvälistyminen ja Euroopan yhdentyminen tuo yhä uusia mahdollisuuksia suomalaisille ja sen myötä yhä useampi lähtee ulkomaille opiskelemaan, töihin, puolison mukana tai eläkepäiviään viettämään.

Ulkosuomalaiset ovat voimavara Suomelle. He tekevät Suomea ja suomalaisuutta tunnetuksi maailmalla, mutta myös tuovat Suomeen ulkomailta oppimiaan tietoja ja taitoja. Suomelle onkin tärkeää, että ulkosuomalaisten siteet kotimaahansa säilyvät.

Ulkosuomalaisparlamentti on ulkosuomalaisten yhteisfoorumi, jossa maailmalla asuvat suomalaiset yhdessä päättävät tärkeiksi kokemistaan asioista. Parlamentti toimii avoimena ja demokraattisena kanavana, jonka kautta ulkosuomalaisten yhteiset päätökset välittyvät Suomen valtiolle ja kansalaisjärjestöille. Lisäksi ulkosuomalaisparlamentin tehtävänä on toimia vaikutuskanavana siten, että ulkosuomalaisten näkökulmat huomioidaan julkishallinnon päätöksiä tehtäessä.

Ulkosuomalaisparlamentin toiminta perustuu ulkosuomalaisyhteisöjen maailman kattavaan, laajaan verkostoon. Tämä rakenne soveltuu hyvin pohjoismaiseen yhteiskuntamalliin, jossa kansalaisen demokraattisille vaikutusmahdollisuuksille annetaan suurta arvoa. Kevyessä, kansalaisjärjestöihin pohjautuvassa rakenteessa ei myöskään tarvita raskasta ja kallista hallintokoneistoa.

Ulkosuomalaisparlamentin toiminta-ajatus on olla kaikkien maailmalla olevien suomalaisten edunvalvontaelin, oli heillä Suomen passi vai ei. Ulkosuomalaisparlamentin toimintaan osallistumiseen ei sisälly taloudellisia etuja tai velvoitteita.

Osallistumiseen riittää suomalainen tausta ja toiminta ulkosuomalaisyhteisössä, joka on vahvistanut parlamentin säännöt.

Tärkeäksi on koettu myös pienempien ulkosuomalaisseurojen mukanaolo ja vaikutusmahdollisuus. Seurojen kattava osallistuminen takaa ulkosuomalaisparlamentin työskentelyn edustavuuden.

Ulkosuomalaisparlamentti on vakiintunut tärkeäksi ja varteenotettavaksi tekijäksi ulkosuomalaisyhteisössä maailman eri puolilla samoin kuin koti-Suomessakin. Parlamenttityöskentely on johtanut ulkosuomalaisjärjestöt kiinteään ja toimivaan yhteistyöhön keskenään. Jotta voisimme hoitaa hyvin ja monipuolisesti ulkosuomalaisten asioita tarvitsemme

juuri näitä yhteistyön mahdollisuuksia niin ulkosuomalaisyhteisöjen kesken kuin suhteessa Suomen valtioon. Ulkosuomalaisparlamentti onkin avannut yli tuhannelle maailmalla toimivalle ulkosuomalaisyhteisölle mahdollisuuden tuoda äänensä paremmin kuuluviin ja konkreettisella tavalla vaikuttaa päätöksentekoon Suomessa niissä asioissa, jotka ovat niitä lähellä.

1.1. Katsaus ulkosuomalaisparlamentin historiaan

I. Ulkosuomalaisparlamentti perustetaan

Ajatus oman parlamentin perustamisesta ulkosuomalaisille juontaa juurensa vuoteen 1995. Silloinen Suomi-Seuran toiminnanjohtaja Ilkka-Christian Björklund esitti ajatuksen, että ulkosuomalaisilla tulisi olla oma edustajansa virallisessa päätöksenteossa. Ajatus ulkosuomalaisesta edustuksellisuudesta jäi kytämään ja vuotta myöhemmin ulkosuomalaisten oman yhteisen edunvalvontafoorumin perustaminen nousi esille. Asia sai tuulta purjeisiin, kun Suomi-Seuran johtokunta näytti vihreää valoa ulkosuomalaisparlamentin perustamiselle 20.2.1996. Lopullinen päätös parlamentin perustamisesta tehtiin vuonna 1997 Suomi-Seuran täyttäessä 70 vuotta.

Ulkosuomalaisparlamentin perustava istunto pidettiin 4-5.8.1997 Helsingissä Säädytälällä. Istuntoon kokoontui yhteensä 131 ulkosuomalaisyhteisöä, joiden yhteisenä tarkoituksena oli luoda ulkomailla asuville suomalaisille oma avoin ja demokraattinen edunvalvontaelin.

Ulkosuomalaisparlamentille haluttiin luoda kevyt, kansalaisjärjestöihin pohjautuva rakenne ja tehokkaat toimintaedellytykset.

Olikin luonnollista, että ulkosuomalaisparlamentin sihteeristöksi valittiin Suomi-Seura ry, sillä Suomi-Seura silloisen 70-vuotisen kokemuksensa, asiantuntemuksensa ja valmiiksi rakennetun verkostonsa ansiosta pystyi tarjoamaan ulkosuomalaisparlamentille tehokkaan toimintaympäristön.

Ulkosuomalaisparlamentin sääntöjen mukaan Suomi-Seura ry:n puheenjohtaja toimii myös ulkosuomalaisparlamentin puhemiehenä. Parlamentin ensimmäisenä puheenjohtajana toimi Kalevi Sorsa. Vuosina 1998–2010 puhemiehenä toimi Pertti Paasio ja vuodesta 2010 Ville Itälä.

Ulkosuomalaisparlamentin perustavassa istunnossa hyväksyttiin parlamentin perustamisasiakirja, säännöt ja työjärjestys. Lisäksi istunnossa hyväksyttiin seuraavat kannanotot, jotka ovat muodostaneet perustan ulkosuomalaisten edunvalvonnalle:

- tiedonvälityksen lisääminen ulkosuomalaisyhteisössä
- inkerinsuomalaisten oikeuksien turvaaminen
- kaksoiskansalaisuus
- Suomi-koulujen tuki
- oma vaalipiiri ulkosuomalaisille
- ulkosuomalaisten nuorten kulttuurin tukeminen
- vähemmistöasema ruotsinsuomalaisille

- keskustukihenkilöverkoston kehittäminen
- lepokotien rakentaminen
- ulkosuomalaisten järjestöjen toiminnan tukeminen
- ulkosuomalaisten ja paluumuuttajien tiedonsaannin parantaminen
- ulkomaille maksettavien työeläkkeiden verotusepäkohtien poistaminen

Suomen valtionhallinto suhtautui alusta alkaen myötämielisesti ulkosuomalaisparlamentin toiminta-ajatukseen. Ulkosuomalaisparlamentin perustavassa istunnossa Suomen valtionhallinnon tervehdyksen välitti kulttuuriministeri Claes Andersson, jonka sanoin:

”[] Suomen hallitus, ministeriöt ja viranomaiset tulevat mielellään olemaan yhteistyössä tämän perustettavan tärkeän elimen kanssa.[]”

II. Ulkosuomalaisparlamentin ensimmäinen varsinainen istunto

Ulkosuomalaisparlamentin ensimmäinen varsinainen istunto järjestettiin 23–24. marraskuuta 1998 Helsingissä Ritarihuoneella. Istunnon keskeisiksi aiheiksi nousivat kaksoiskansalaisuus, suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin opettamisen turvaaminen, ulkosuomalaisvanhusten hoito, viranomaistiedotus ulkosuomalaisille ja ulkosuomalaisparlamentin toimintaedellytysten turvaaminen. Valtiovallan tervehdyksen istuntoon toi presidentti Martti Ahtisaari.

Marraskuuhun 1998 mennessä kaiken kaikkiaan jo 295 ulkosuomalaisyhteisöä oli vahvistanut ulkosuomalaisparlamentin säännöt ja perustamisasiakirjan. Istuntoon osallistui yhteensä 255 edustajaa ja 22 tarkkailijaa, jotka edustivat 192 eri suomalaisyhteisöä.

Vuosikymmenien aikana kerääntynyt tarve yhteiseen edunvalvontaan näkyi maailmalla toimivien ulkosuomalaisyhteisöjen tekemien aloitteiden suuressa määrässä ja laajassa kirjossa. Ulkosuomalaisyhteisön ensimmäisen varsinaisen istunnon käsiteltäväksi toimitettiin yhteensä 98 aloitetta. Aloitteita työstettiin kymmenessä eri valiokunnassa, jotka laativat aloitteista päätöslauselmaehdotukset. Lopulta ulkosuomalaisparlamentti hyväksyi 57 päätöslauselmaa.

Edunvalvontatyö käynnistyi toden teolla vuosina 1998 - 2000. Puhemiehistön tärkeimmäksi toimintamuodoksi muodostuivat edunvalvontavierailut ministeriöihin, eduskuntaan ja muihin asianomaisiin tahoihin. Huomattava osoitus ulkosuomalaisten aktiivisuudesta oli ulkosuomalaisparlamentin järjestämä mittava allekirjoituskampanja kaksoiskansalaisuuden puolesta. Parlamentin puhemiehistö luovutti keväällä 2000 eduskunnan perustuslakivaliokunnalle 25 700 ulkosuomalaisen allekirjoittaman adressin.

III Ulkosuomalaisparlamentin seuraavat istunnot

Ulkosuomalaisparlamentin toinen istunto järjestettiin 6-7. marraskuuta 2000 Istuntoon osallistui 224 edustajaa ja 27 tarkkailijaa yhteensä 187 eri ulkosuomalaisyhteisöstä. Ulkosuomalaisyhteisöt toimittivat tähän istuntoon kaikkiaan 71 aloitetta istunnon käsiteltäväksi. Myös seuraavat istunnot keräsivät saman verran edustajia ja aloitteita. Vuonna 2002 istuntoon

kerääntyi 251 edustajaa jotka käsittelivät 72 aloitetta. Vuonna 2005 205 edustajaa osallistuivat istuntoon, joka käsitteli 73 aloitetta, vuonna 2007 210 edustajaa käsitteli 60 aloitetta ja vuonna 2010 191 edustajaa käsitteli 67 aloitetta. Viimeisimmässä istunnossa vuonna 2012 edustajien määrä oli 123 ja istunto anoi 36 päätöslauselmaa. [Vuoden 2015 istuntoon osallistui 140 edustajaa ja istunto hyväksyi 41 päätöslauselmaa.] Tämä on selvä merkki siitä, että maailmalla asuvien suomalaisten aktiivisuus edunvalvontatyössä jatkuu.

Puhemiehistön johdolla tapahtuvalla edunvalvontatyöllä oli alkuaikoina kaksi pääasiallista tavoitetta. Ensimmäinen tavoite oli parlamentin ensimmäisen varsinaisen istunnon myötä alkuun saatetun kaksoiskansalaisuushankkeen ja ulkosuomalaispoliittisen ohjelman edistäminen. Toinen tavoite oli parlamentin toisen varsinaisen istunnon päätösten edellyttämä edunvalvontatyö.

Tähän sisältyi ulkomaille maksettavien työeläkkeiden lähdeverotuksen alentamiseen liittyvä edunvalvonta, ulkosuomalaissenioreiden vanhustenhoidon kehittäminen, ulkosuomalaisyhteisöjen ja Suomen ulkomaan edustustojen yhteistyön parantaminen, tukihenkilötoiminnan kehittäminen sekä ulkosuomalaisnuorten opinto- ja koulutusasioiden edistäminen.

Seuraavien varsinaisten istuntojen työn painopisteet olivat edelleen pysyneet samoina. Lisäksi painopisteiksi ovat näiden istuntojen kautta nousseet

- ulkomailla näkyvä ja kuuluva suomalainen media
- kansalaisuuslaista tiedottaminen ja ilmoitusmenettelyn säännösten jatkaminen
- ulkosuomalaisten äänestysvilkkaukset ja kirjeäänestys
- Suomi-koulut ja suomalaisten lasten koulutus ulkomailla
- suomalainen seniorityö maailmalla
- kansalaispalvelut ulkomailla
- [vuodesta 2015, ulkosuomalaisparlamentin aseman vakiinnuttaminen saattamalla se lainsäädännön piiriin]
- [vuodesta 2015, opetus- ja kulttuuriministeriön tuen jatkuminen Suomi-Seura ry:n ja ulkosuomalaisparlamentin toimintaedellytysten turvaamiseksi]

IV. Ulkosuomalaisparlamentti tänään

Ulkosuomalaisparlamentin jo alusta asti saama suosio osoitti, että ulkosuomalaisten omalle edunvalvontaelimelle oli olemassa selvä tilaus. Ulkosuomalaisparlamentin 16-vuotisen historian aikana on syntynyt yhteensä 451 päätöslauselmaa [lisätty 2016: 19-vuotisen historian aikana on syntynyt yhteensä 492 päätöslauselmaa], jotka ovat ohjanneet ulkosuomalaisten edunvalvontaa.

Parlamenttiprosessiin osallistuneiden yhteisöjen ja istuntoon matkanneiden edustajien ja tarkkailijoiden suuri määrä takaa ulkosuomalaisparlamentin päätösten edustettavuuden.

Kun syksyllä 2012 valmistauduttiin ulkosuomalaisparlamentin ~~kuudenteen~~ seitsemänteen varsinaiseen istuntoon, kaikkiaan 500 ulkosuomalaisyhteisöä 37 eri maasta oli vahvistanut ulkosuomalaisparlamentin säännöt ja perustamisasiakirjan. Itse istuntoon osallistui 123 edustajaa

ja 27 tarkkailijaa 20 maassa toimivasta 181 ulkosuomalaisyhteisöstä. Voidaankin todeta, että toimintavuosiensa aikana ulkosuomalaisparlamentti on merkittäväällä tavalla lyhentänyt ulkosuomalaisten ja Suomen välistä etäisyyttä ja pystynyt osoittamaan tarpeellisuutensa ja roolinsa.

[Vuoden 2015 kahdeksanteen täysistuntoon osallistui 140 ulkosuomalaisyhteisöjen edustajaa ja 47 USP:n säännöt ratifioineiden yhteisön tarkkailijaa. USP:n toimintaa seurasi 519 ulkosuomalaisyhteisöä 38 maailman eri maasta.]

PUHEMIEHISTÖT

Vuosina 1997 – 1998

Kalevi Sorsa, *puhemies*
Ritva Viertola-Cavallari (*Italia*)
Veli Ylänkö (*Kanada*)
Leonid Gildi (*Venäjä*)
Arvi Tervalampi (*Ruotsi*)
Robert W Selvälä (*USA*)

Laajennettuun puhemiehistöön kuuluivat lisäksi:

Heli Ignatius-Fleet (*Iso-Britannia*)
Esko Melakari (*Ruotsi*)

Vuosina 1998 – 2000

Pertti Paasio, *puhemies*
Kanadan edustaja: Veli Ylänkö
Yhdysvaltojen ja Latinalaisen Amerikan edustaja: Norman Westerberg
Pohjoismaiden edustaja: Arvi Tervalampi
Keski-Euroopan edustaja: Päivi Oksi-Walter
Välimerenmaiden, Lähi-Idän ja Afrikan edustaja: Ritva Viertola-Cavallari.
Inkeriläisten, karjalaisten ja venäjänsuomalaisten edustaja: Wladimir Kokko
Australian ja Aasian edustaja: Mikko Hietikko
Maailmalla asuvien suomenruotsalaisten edustaja: Carl-Gustav Store

Vuosina 2000 – 2002 (suluissa varahenkilöt)

Pertti Paasio, *puhemies*
Kanadan edustaja: Veli Ylänkö, (Niilo Saari)
Yhdysvaltojen ja Latinalaisen Amerikan edustaja: Norman Westerberg, (Marja Snyder)
Pohjoismaiden edustaja: Tuula Fomin, (Esko Melakari)
Keski-Euroopan edustaja: Päivi Oksi-Walter, (Anneli Asposalo-Densham)
Välimerenmaiden, Lähi-idän ja Afrikan edustaja: Olavi Peltola, (Ritva Viertola Cavallari)
Inkeriläisten, karjalaisten ja venäjänsuomalaisten edustaja: Wladimir Kokko, (Toivo Kabanen)
Australian ja Aasian edustaja: Mikko Hietikko, (Jyrki Pöyhönen)

Maailmalla asuvien suomenruotsalaisten edustaja: Carl-Gustav Store, (Barbro Allardt Ljunggren)

Vuosina 2002 – 2004 (suluissa varahenkilöt)

Pertti Paasio, *puhemies*

Yhdysvaltojen ja Latinalaisen Amerikan edustaja Marja Snyder (Norman Westerberg)

Kanadan edustaja Veli Ylänkö (Niilo Saari)

Pohjoismaat Tuula Fomin (Esko Melakari)

Keski-Eurooppa Päivi Oksi-Walter (Anneli Asposalo-Densham)

Välimeren maat, Lähi-idän ja Afrikka Olavi Peltola (Jaana Karhunen)

Itä-Eurooppa Toivo Kabanen (Wladimir Kokko)

Australia ja Oseania Mikko Hietikkoa (Jyrki Pöyhönen)

Maailmalla asuvat suomenruotsalaiset Barbro Allardt Ljunggren (Carl-Gustav Store)

Vuosina 2005 – 2007 (suluissa varahenkilöt)

Pertti Paasio, *puhemies*

Yhdysvaltojen ja Latinalaisen Amerikan edustaja Norman Westerberg (Marja Snyder)

Kanadan edustaja Veli Ylänkö (Niilo Saari)

Pohjoismaat Tuula Fomin (Esko Melakari)

Keski-Eurooppa Päivi Oksi-Walter (Laura Vesterinen-Maury)

Välimeren maat, Lähi-idän ja Afrikka Olavi Peltola (Ritva Viertola-Cavallari)

Itä-Eurooppa Toivo Kabanen (Vadim Byrkland)

Australia ja Oseania Mikko Hietikko (Risto Söder)

Maailmalla asuvat suomenruotsalaiset Carl-Gustav Store (Hanna Lindell)

Vuosina 2007 – 2010 (suluissa varahenkilöt)

Pertti Paasio, *puhemies*

Yhdysvaltojen ja Latinalaisen Amerikan edustaja Marita Cauthén (Satu Mikkola)

Kanadan edustaja Niilo Saari (Veli Niinimaa)

Pohjoismaat Tuula Fomin (Esko Melakari)

Keski-Eurooppa Reino Ruusunen (Laura Vesterinen-Maury)

Välimeren maat, Lähi-idän ja Afrikka Arto Heikkinen (Ritva Viertola-Cavallari)

Itä-Eurooppa Vadim Byrkland (Toivo Kabanen)

Australia ja Oseania Risto Söder (Päivi Salo)

Maailmalla asuvat suomenruotsalaiset Hanna Lindell (Johannes Helander)

Vuosina 2010 – 2012 (suluissa varahenkilöt)

Ville Itälä, *puhemies*

Yhdysvaltojen ja Latinalaisen Amerikan edustaja Marita Cauthén (Satu Mikkola)

Kanadan edustaja Niilo Saari (Veli Niinimaa)

Pohjoismaat Tuula Fomin (Seija Sjöstedt)

Keski-Eurooppa Reino Ruusunen (Mikko Fischer)

Välimeren maat, Lähi-idän ja Afrikka Pirke Fustinoni (Raimo Luukomaa)

Itä-Eurooppa Wladimir Kokko (Toivo Kabanen)

Australia ja Oseania Risto Söder (Päivi Salo)

Maailmalla asuvat suomenruotsalaiset Johannes Helander (Barbro Allardt Ljunggren)

Vuosina 2012 – 2015 (suluissa varahenkilöt)

Ville Itälä, *puhemies*

Yhdysvallat ja Latinalaisen Amerikan alue Marita Cauthen (Satu Mikkola)

Kanada Veli Niinimaa (Tuire Walsh)

Pohjois-Eurooppa Seija Sjöstedt (Pirkko Karjalainen)

Keski-Eurooppa Kati Hognes (Reino Ruusunen)

Etelä-Eurooppa¹, Lähi-itä ja Afrikka Raimo Luukomaa (Timo Sainio)

Itä-Eurooppa Wladimir Kokko (Markku Lehtonen)

Australia ja Aasia Risto Söder (Mikko Pekkala)

Maailmalla asuvat suomenruotsalaiset Barbro Allardt Ljunggren (Johannes Helander)

Ville Itälä jätti Suomi-Seura ry.:n puheenjohtajan ja ulkosuomalaisparlamentin tehtävän huhtikuussa 2013. Hänen seuraajansa on Jarmo Virmavirta.

Vuosina 2015 – 2017 (suluissa varahenkilöt)

Jarmo Virmavirta, *puhemies*

Yhdysvallat ja Latinalaisen Amerikan alue Satu Mikkola (Marja Oksajärvi Snyder)

Kanada Veli Niinimaa (Maarit Koivunen)

Pohjois-Eurooppa Seija Sjöstedt (Pirkko Karjalainen)

Keski-Eurooppa Kati Hognes (Satu Oldendorff)

Etelä-Eurooppa, Afrikka ja Lähi-itä Katia Brunetto (Marko Suomalainen)

Itä-Eurooppa Wladimir Kokko (Markku Lehtonen)

Australia ja Aasia Risto Söder (Mikko Pekkala)

Maailmalla asuvat suomenruotsalaiset Barbro Allardt Ljunggren (Alexandra Hibolin)

2. Ulkosuomalaisparlamentin säännöt ja työjärjestys²

2.1. Ulkosuomalaisparlamentin säännöt

1 artikla

¹ Puhemiehistö päätti marraskuussa 2012 muuttaa Välimeren maiden, Lähi-idän ja Afrikan alueen nimitystä Etelä-Euroopan, Lähi-idän ja Afrikan alueeksi yhtenäisyyden vuoksi.

² Tämä käsikirjan päivitys esittää vuoden 2015 istunnon päivittämät säännöt ja työjärjestyksen.

Ulkosuomalaisparlamentti koostuu maailmalla toimivien suomalaisyhteisöjen edustajista. Ulkosuomalaisparlamentin toimintaan mukaan tulevan yhteisön on vahvistettava ulkosuomalaisparlamentin säännöt ja ilmoitettava sääntöjen ratifiointista parlamentin sihteeristölle, Suomi-Seura ry:lle, kirjallisesti.

2 artikla

Ulkosuomalaisparlamentin täysistuntoon voivat osallistua ulkosuomalaisyhteisöjen edustajat valitaan siten, että jokainen yhteisö on oikeutettu lähettämään jäsenistään yhden edustajan parlamenttiin, yhteisö, jonka jäsenmäärä ylittää 500, kaksi edustajaa ja yhteisö, jonka jäsenmäärä on yli 1000, kolme edustajaa.

Yhteisön tulee ilmoittaa halukkuutensa osallistua ulkosuomalaisparlamentin täysistuntoon parlamentin sihteeristölle työjärjestyksen mukaisessa ajassa. Parlamentti päättää lopullisesti edustus-oikeuksista.

3 artikla

Ulkosuomalaisparlamentti kokoontuu kahden - kolmen vuoden välein. Parlamentti voi myös kokoontua ulkosuomalaisyhteisöjen aloitteesta puhemiehistön niin päättäessä. Joka viides vuosi, Suomen tasavallan juhlavuosina, järjestetään laajempi juhlaistunto.

4 artikla

Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehenä toimii Suomi-Seura r.y:n puheenjohtaja. Parlamentin täysistunto valitsee istuntokaudeksi varapuhemiehet sekä heille varahenkilöt niistä ehdokkaista, jotka viimeistään täysistuntoa edeltävissä aluekokouksissa on kultakin alueelta ehdolle asetettu.

Varapuhemiesten ja varahenkilöiden tulee edustaa eri maantieteellisiä alueita, jotka ulkosuomalaisparlamentin täysistunto on vahvistanut. Heidän tulee asua edustamallaan alueella. Puhemies ja varapuhemiehet muodostavat puhemiehistön, joka kokoontuu myös istuntojen välillä.

Puhemiehistön tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa mahdollisimman laajasti eri ulkosuomalaisryhmiä.

5 artikla

Jokaisella USP:n säännöt ratifioineella suomalaisyhteisöllä, puhemiehistöllä sekä Suomi-Seura r.y:llä on oikeus tehdä aloitteita ulkosuomalaisparlamentin käsiteltäväksi. Aloitteet on toimitettava parlamentin sihteeristölle määräaikaan mennessä. Vastaavasti aloitteet ja sihteeristön niistä tarvittaessa hankkimat asiantuntijalausunnat tulee toimittaa parlamentin edustajille hyvissä ajoin ennen istuntoa.

6 artikla

Ulkosuomalaisparlamentin ollessa koolla edustajat kokoontuvat täysistuntoihin ja osallistuvat valiokuntatyöhön. Valiokunnat laativat aloitteista päätöslauselmaehdotukset, jotka esitetään ja käsitellään täysistunnossa.

7 artikla

Pysyviä valiokuntia ovat kansalaisuusvaliokunta, kulttuurivaliokunta, nuorisovaliokunta, opinto- ja koulutusvaliokunta, poliittisten ja virallisten asioiden valiokunta, sosiaalivaliokunta, seniorivaliokunta, sääntövaliokunta, talousvaliokunta ja tiedotusvaliokunta. Muita valiokuntia perustetaan tarvittaessa.

Eri maantieteellisten alueiden edustus valiokunnissa tulee taata.

8 artikla

Puhemiehistö kokoontuu tarvittaessa yhdessä valiokuntien puheenjohtajien kanssa laajennettuun puhemiehistön istuntoon.

9 artikla

Parlamentin käyttämät kielet ovat suomi, ruotsi, englanti ja venäjä.

10 artikla

Kaikissa ulkosuomalaisparlamentin kokouksissa pidetään pöytäkirjaa.

11 artikla

Ulkosuomalaisparlamentin sihteeristönä toimii Suomi-Seura r.y:n toimisto, joka on sitoutunut toimimaan ulkosuomalaisparlamentin päätösten mukaisesti ja edesauttamaan niiden toteuttamista kääntymällä Suomen ja mahdollisuuksien mukaan muiden maiden viranomaisten ja muiden tahojen puoleen sekä tiedottamalla niistä aktiivisesti.

12 artikla

Näiden sääntöjen muuttamiseen vaaditaan kahden kolmasosan enemmistö ulkosuomalaisparlamentin istunnossa. Muutoksista parlamentin työjärjestykseen päättää parlamentin yleisistunto yksinkertaisella äänten enemmistöllä.

2.2. Ulkosuomalaisparlamentin työjärjestys

1 §

Ulkosuomalaisparlamentti kokoontuu istuntoon kahden, kolmen vuoden välein.

2 §

Suomi-Seura lähettää kaikille ilmoittautuneille suomalais-yhteisöille kutsun viimeistään puoli vuotta ennen istuntoa.

3 §

Suomalaisyhteisöjen tulee ilmoittaa Suomi-Seura ry:lle osallistumisestaan viimeistään kolme kuukautta ennen istuntoa. Silloin tulee myös jättää ne aloitteet, mitkä yhteisö haluaa käsiteltäviksi. Edustajien, varamiesten ja mahdollisten muiden parlamentin työtä seuraamaan tulevien nimet tulee olla Suomi-Seura r.y.:n tiedossa viimeistään kuusi viikkoa ennen istuntoa.

4 §

Suomi-Seura ry lähettää viimeistään kuukausi ennen istuntoa kaikille ilmoittautuneille edustajille istunnon esityslistan kaikkine aloitteineen. Samalla toimitetaan kertomus edellisen istunnon päätösten läpiviemiseksi suoritetuista toimenpiteistä. Aloiteyhteenveto sekä toimintaraportti julkaistaan ulkosuomalaisparlamentin kotisivuilla.

5 §

Istunnon alkaessa hyväksytään ilmoittautuneet yhteisöt, edustaja-luettelo ja asialista, johon merkitään kaikki istunnossa käsiteltävät asiat. Todetaan myös muut istuntoa seuraavat läsnäolijat.

6 §

Parlamentin istuntoja johtaa puhemies. Hänen ollessaan estynyt, istuntoa johtaa Suomi-Seuran varapuheenjohtaja, tai heidän ollessaan estynyt, puhemiehistön valitsema varapuhemies.

7 §

Jokaisen istunnon alussa parlamentti päättää puhemiehistön esityksestä valiokunnista sääntöjen 7 artiklan mukaisesti. Puhemies nimeää valiokunnille kokoonkutsujat.

Valiokunnat valitsevat itse tarvittavat toimihenkilöt.

Valiokuntien istunnot ovat suljettuja ulkopuolisilta.

8 §

Järjestäytymisen jälkeen parlamentin työ alkaa yleiskeskustelulla sihteeristön raportista. Keskustelu toimii samalla aloitteiden lähete-keskusteluna. Yleiskeskustelussa jokaisella edustajalla on oikeus lausua mielipiteensä kaikista ulkosuomalaisiin tai ulkosuomalaisuuteen liittyvistä asioista, riippumatta siitä onko asiasta tehty aloite vai ei. Puheen-vuorot pyydetään kirjallisesti ja jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Puhemies voi parlamentin suostumuksella rajoittaa puheen-vuorojen pituutta, poiketa järjestyksestä ja todeta keskustelun päättyneeksi. Lyhyitä vastaus-puheenvuoroja sallitaan sen puheenvuoron yhteydessä, jota vastauspuheenvuoro koskee.

Yleiskeskustelun yhteydessä voidaan myös päättää kiireellisen asian ottamisesta asialistalle ja sen lähettämistä asianomaiseen valiokuntaan.

9 §

Pysyvät ja tilapäiset valiokunnat laativat jokaisesta lähetetystä aloitteesta mietinnön, jonka tulee sisältää päätösehdotus. Se voi olla joko kannanotto asiaan tai päätös olla ottamatta kantaa aloitteessa mainittuun asiaan. Valiokunnat voivat halutessaan kuulla asiantuntijoita.

10 §

Päätösistunnossa valiokuntien edustajat esittävät valiokuntien ehdotukset parlamentin päätöksiksi. Esitykset on jaettava edustajille kirjallisesti ennen lopullista päätöstä. Istunnossa esitetyt mahdolliset muuta kuin hylkäämistä koskevat vastaehdotukset on niin ikään esitettävä kirjallisesti ennen päätöstä.

11 §

Parlamentti tekee päätöksensä, joko yksimielisesti tai äänestämällä. Äänestykset suoritetaan käden-nostolla.

Henkilövaalien osalta on vaadittaessa suoritettava suljettu lippuäänestys.

Äänestyksessä on oltava läsnä vähintään puolet edustajista.

Ääntenlaskijoina toimivat parlamentin varapuhemiehet.

12 §

Parlamentin istunnosta parlamentin sihteeristö laatii pöytäkirjan, jonka tarkastajina toimivat varapuhemiehet. Pöytäkirja lähetetään sähköpostitse jokaiselle ulko-suomalaisparlamentin jäsenyhteisölle sekä istuntoon osallistuneelle edustajalle ja tarkkailijalle viimeistään kaksi kuukautta istunnon jälkeen. Pöytäkirja julkaistaan ulko-suomalaisparlamentin kotisivuilla.

13 §

Muilta osin noudatetaan Suomen yhdistyslain säännöksiä.

3. Ulkosuomalaisparlamenttiin osallistuminen

Koska USP ei ole juridinen järjestö³, ei sillä myöskään voi olla varsinaisia jäseniä. USP:n sääntöjen 1§ toteaa että ulkosuomalaisparlamentti koostuu maailmalla toimivien suomalaisyhteisöjen edustajista. Tällä menettelyllä on pyritty takaamaan se, että ulkosuomalaisyhteisöjen aktiivisin ja toimivin joukko saisi tilaisuuden osallistua USP:n toimintaan.

3.1. Osallistumisoikeuden saamisen ehdot

Edellä sanotusta seuraa, että USP:n työhön osallistumisen edellytyksenä on, että yhteisö on toimiva osa paikallista suomalaisyhteisöä ja että se on perusluonteeltaan suomalainen. Osallistumisoikeus ei siis ahtaasti ottaen edellytä suomen kielen käyttöä yhteisön toiminnassa, joskin USP:n perusluonteesta seuraa, että suomen kielen käyttö on toivottavaa ainakin yleisistuntojen yhteydessä.

Säännöt eivät myöskään anna yhteisön aktiivisuutta koskevia määräyksiä eivätkä ohjeita. On kuitenkin toivottavaa, että vain sellainen suomalaisyhteisö, jolla on näkyvä ja toimiva osa paikallisessa suomalaisyhteisössä osallistuu USP:n toimintaan, sillä vain siten varmistetaan toisaalta tiedon kulku molempiin suuntiin ja varmistetaan tarpeista ja toteutusmalleista tiedottaminen tehokkaalla ja luotettavalla tavalla.

3.2. Osallistumisoikeuden hakumenettely

Nykyisessä muodossa ei USP:n säännöissä eikä työjärjestyksessä määritellä USP:n toimintaan osallistumiseen johtavaa menettelyä. Osallistumisen periaatteellinen ehto on selvitetty USP:n sääntöjen 1 artiklassa seuraavasti: *Ulkosuomalaisparlamentti koostuu maailmalla toimivien suomalaisyhteisöjen edustajista. Ulkosuomalaisparlamentin toimintaan mukaan tulevan yhteisön on vahvistettava ulkosuomalaisparlamentin säännöt ja ilmoitettava sääntöjen ratifiointista parlamentin sihteeristölle, Suomi-Seura ry:lle, kirjallisesti.*

³ Tämä johtuu siitä että USP:a ei voi rekisteröidä Suomessa, koska sen jäsenistön kansalaisuus ei täytä Suomen yhdistyslain (§ 10) vaatimuksia: Yhdistyksen jäsenenä voi olla yksityinen henkilö, yhteisö ja säätiö. Jos yhdistyksen varsinaisena tarkoituksena on vaikuttaa valtiollisiin asioihin, saavat yhdistyksen jäseninä olla vain Suomen kansalaiset ja sellaiset ulkomaalaiset, joilla on kotipaikka Suomessa, sekä sellaiset yhdistykset, joissa tai joihin suoraan tai välillisesti kuuluvissa yhdistyksissä on jäsenenä vain edellä mainittuja henkilöitä.

Tämän mukaisesti USP:n säännöt edellyttävät, että USP:n toimintaan osallistuva yhteisö hyväksyy virallisessa kokouksessa USP:n säännöt ja työjärjestyksen sekä ilmoittaa päätöksestään kirjallisesti USP:n sihteeristölle vahvistuslomaketta käyttäen.

Sihteeristö kirjaa päätöksen ja liittää yhteisön nimen ja yhteystiedot USP:n postituslistaan, jonka perusteella kaikki osallistujayhteisöt saavat asianmukaista tietoa USP:n toiminnasta ja suunnitelmista.

3.3. Osallistumisyhteisön velvollisuudet

Osallistujayhteisön tulee keskuudestaan valita USP:n yhteyshenkilö sekä hänen henkilökohtainen varamiehensä, joilla molemmilla tulee olla *valmius sähköpostin käyttöön*. Yhteystiedot tulee toimittaa sekä sihteeristölle että alueen varapuhemiehelle. Näissä tiedoissa tapahtuvista mahdollisista muutoksista on samoin ilmoitettava välittömästi edellä mainituille.

Tässä yhteydessä on syytä voimakkaasti korostaa toimivien ja tehokkaiden yhteyksien tarpeellisuutta USP toiminnassa. Kenttä on niin laaja, että ilman elektronista yhteydenpitoa ei ajantasainen toiminta ole mahdollista. Luomalla toimiva, maailmanlaajuinen yhteysverkko voidaan tieto päätöksistä, ongelmista, kysymyksistä jne. toimittaa kaikille maailman aktiivisille suomalaisyhteisöille, sekä ylläpitää alueiden sisäistä tiedon ja mielipiteiden vaihtoa sekä aktiivista keskustelua.

3.4. Osallistumisyhteisön oikeudet

USP:n sääntöjen 2 artikla määrää, että jokainen yhteisö on oikeutettu lähettämään yhden edustajan parlamenttiin. Yhteisö, jonka jäsenmäärä ylittää 500, on oikeutettu lähettämään kaksi edustajaa ja yhteisö, jonka jäsenmäärä on yli 1000, kolme edustajaa. Yhteisön tulee ilmoittaa halukkuutensa osallistua Suomi-Seura ry:lle. Parlamentti päättää lopullisesti edustusosoikeuksista nimenomaan silloin, kun yhteisön legitimiteetti asetetaan kyseenalaiseksi.

Sihteeristön tulee jatkuvasti tarkkailla osallistujayhteisöjen luetteloa ja tiedottaa havainnostaan puhemiehistölle nimenomaan yhteisöjen legitimiteetin kannalta. Puhemiehistö voi tarvittaessa lisäselvitykset hankittuaan laatia asiaa koskevan aloitteen ja/tai tiedotteen USP:n yleisistunnolle.

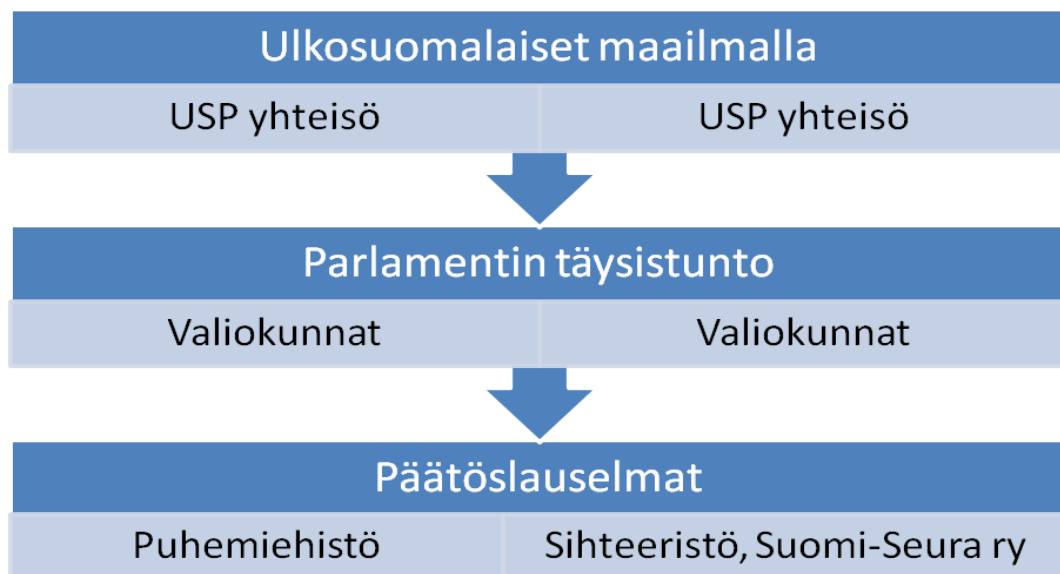
USP:n sääntöjen 5 artiklassa todetaan, että jokaisella maailmalla olevalla suomalaisyhteisöllä, [*lisätty 2016: puhemiehistöllä*] sekä Suomi-Seura ry:llä on oikeus tehdä aloitteita ulkosuomalaisparlamentin käsiteltäväksi.⁴

⁴ Säännöt eivät anna yksityiselle parlamenttiedustajalle osallistujayhteisöstä riippumatonta aloitteenteko-oikeutta. Näin varmistetaan, että tehdyt aloitteet valmistellaan alueellisesti sen laajempia tarpeita vastaavaksi.

Aloitteet ovat siis se virallinen kanava, jolla osallistujayhteisö voi saattaa asiansa USP:n valiokuntiin käsiteltäväksi ja muokattavaksi sekä yleisistunnossa hyväksyttäväksi päätöslauselmaksi. Aloitteiden laatimismenettely ja aloitteiden käsittelyn kulku on selvitetty myöhemmin tässä käsikirjassa.

4. Ulkosuomalaisparlamentin rakenne

USP:n sääntöjen 1 artikla toteaa, että ulkosuomalaisparlamentti koostuu maailmalla toimivien suomalaisyhteisöjen edustajista. Näin ollen se on demokraattisten perusajatuksien mukaan toimiva, ulkosuomalaisten asioita edistävä elin. Sen toiminta suuntautuu ensi kädessä Suomeen ja sen viranomaisiin, joille se pyrkii tiedottamaan ulkosuomalaisten olosuhteista ja mahdollisuuksista nykyisissä asuinmaissaan. Se on edustus pohjaltaan ainutlaatuinen järjestelmä maailmassa, sillä sen toimintaan osallistuminen ei edellytä edustajilta Suomen kansalaisuutta. Toiminnan suomalaisuus varmistuu siinä, että sen antavana ja saavana osapuolena ovat suomalaiset Suomessa ja ulkomailla nykyisissä asuinmaissaan. USP toimintamalli on selvitetty USP:n työjärjestyksessä ja on esitetty seuraavassa kaaviossa. Nuolet kuvaavat aloitteiden, mietintöjen ja päätöslauselmien kulkua.

Pysyviä valiokuntia ovat kansalaisuusvaliokunta, kulttuurivaliokunta, nuorisovaliokunta, opinto- ja koulutusvaliokunta, poliittisten ja virallisten asioiden valiokunta, sosiaalivaliokunta, seniorivaliokunta, sääntövaliokunta, talousvaliokunta ja tiedotusvaliokunta. Muita valiokuntia perustetaan tarvittaessa. Eri maantieteellisten alueiden edustus valiokunnissa tulee taata.

5. Ulkosuomalaisparlamentin täysistunnot

Määräajoin pidettävä USP:n täysistunto tarjoaa maailmalla asuville ulkosuomalaisyhteisöille oman riippumattoman ja demokraattisen edunvalvontafoorumin, jossa se voi tuoda ajatuksensa ja toivomuksensa julki tavalla, joka mahdollistaa niiden edelleen kehittämisen ja niistä tiedottamisen keskitetysti ja tehokkaasti Suomen valtionhallinnolle ja muille asianomaisille tahoille.

Täysistunto on yleisen parlamentaarisen käytännön mukaisesti ainoa USP:n päätöksistä ja valinnoista äänestävä ja päättävä elin, jossa myös yksityiselle parlamenttiedustajalle annetaan tilaisuus mielipiteiden ja ehdotusten tekemiseen myöhemmin käsikirjassa määritellyin rajoituksin. Täysistunnoissa, samoin kuin valiokuntatyöskentelyssä, noudatetaan suomalaista eduskuntakäytäntöä puheenvuorojen ja äänestysten osalta.

5.1. Ajoitus

USP:n sääntöjen 3 artikla toteaa, että ulkosuomalaisparlamentti kokoontuu kahden, kolmen vuoden välein. Parlamentti voi myös kokoontua ulkosuomalaisyhteisöjen aloitteesta puhemiehistön niin päättäessä. Joka viides vuosi, Suomen Tasavallan juhluvuosina, järjestetään laajempi juhlaistunto.

Täysistunto pyritään pääsääntöisesti ajoittamaan niin, että sekä majoitus että matkakustannukset ovat mahdollisimman kohtuulliset ja että osallistuminen olisi mahdollisimman helppoa. Tavoitteena tulee myös olla, että osallistujayhteisöille varataan aikaa aktiivisen toimintansa puitteissa valmistella istuntoon tehtäviä aloitteita ja henkilövalintoja.

Edellisestä seuraa, ettei täysistuntoja järjestetä Suomen parhaana loma-aikana. Täysistunnon tarkemman ajankohdan määrää puhemiehistö ottaen huomioon asiaan vaikuttavat ja sen tietoon saatetut tekijät.

5.2. Paikka

USP kokoontuu täysistuntoonsa aina Helsingissä. Sihteeristö varaa kokoustilat istuntoon osallistuvien edustajien lukumäärän mukaan. Samalla varataan kokoontumistilat valiokunnille. Sihteeristö avustaa myös puhemiehiä ennen täysistuntoa pidettävien aluekokousten tilojen varaamisessa. Sihteeristö huolehtii teknologian toimivuudesta ja sekä varmistaa tarvittavan simultaanitulkkauksen.

Järjestelyjen joustavuuden takaamiseksi on toivottavaa, että USP:n seuraavaan yleisistuntoon osallistumista suunnittelevat ulko-suomalaisyhteisöt hyvissä ajoin alustavasti ilmoittaisivat siitä alueensa varapuhemiehelle, joka toimittaa tiedon edelleen sihteeristölle. Huomattava on, että tämä ennakoilmoittautuminen ei korvaa virallista, määräaikaan mennessä sihteeristölle tehtävää ilmoittautumista. Toivottavaa on, että varapuhemiehet jokaisessa aluekokouksessa ottavat osallistumisen seuraavan parlamentin istuntoon yhdeksi esityslistan kohdaksi.

5.3. Osallistujat

USP:n sääntöjen 2 artikla määrittelee, että parlamenttiedustajat valitaan siten, että jokainen parlamentin säännöt ratifioinut yhteisö on oikeutettu lähettämään edustajansa parlamenttiin. Yhteisö, jonka jäsenmäärä on vähemmän kuin 500, saa lähettää yhden edustajan. Yhteisö, jonka todellinen jäsenmäärä ylittää 500 saa lähettää kaksi edustajaa ja yhteisö, jonka jäsenmäärä on yli 1000 kolme edustajaa. Kattojärjestön, joka edustaa useampaa kuin yhtä alaseuraa, jäsenmääräksi katsotaan alayhteisöjen lukumäärä eikä alayhteisöjen yhteinen jäsenmäärä.

Yhteisön tulee ilmoittaa halukkuutensa osallistua USP:n seuraavaan istuntoon sihteeristölle (Suomi-Seura ry:lle) määräaikaan mennessä, eli viimeistään kolme kuukautta ennen istuntoa.

Parlamentti päättää lopullisesti edustusoikeuksista, jotka todetaan ensimmäisen täysistunnon alussa hyväksymällä virallinen edustajien lista.

Yksi henkilö voi edustaa useampia ulko-suomalaisyhteisöjä, mutta hänellä on istunnossa ja valiokunnissa kuitenkin vain yksi ääni.⁵

5.4. Parlamenttiedustajat

5.4.1. Rekisteröintimenettely ja aikataulu

USP:n työjärjestyksen 2 §:n mukaan sihteeristö (Suomi-Seura ry.) lähettää kaikille ilmoittautuneille suomalaisyhteisöille kutsun viimeistään puoli vuotta ennen istuntoa.

Työjärjestyksen 3 § määrittelee ilmoittautumisajat seuraavasti:

*Osallistumisilmoitus ja lähetettävien
edustajien lukumäärä
Aloitteet ja niiden perustelut*

3 kk ennen täysistuntoa

3 kk ennen täysistuntoa

⁵ Marraskuussa 2000 pidetyssä täysistunnossa esitettiin osallistumisoikeuden rajoittamista yhteisön suomalaisuuden, toiminnan aktiivisuuden ja yleisen legitimitetin perusteella. Sääntövaliokunnassa keskusteltiin myös siitä mahdollisuudesta, että edustajien käytössä oleva äänimäärä suhteutettaisiin heidän edustamansa yhteisön jäsenmäärään. Parlamentti ei kuitenkaan hyväksynyt ehdotusta.

Edustajien ja tarkkailijoiden nimet ja yhteystiedot 6 viikkoa ennen täysistuntoa

Ilmoittautuminen tulee tapahtua erillisellä lomakkeella, josta tulee ilmetä myös osallistujan yhteystiedot.

Kuten edellä on todettu, on ennakkojärjestelyjen mahdollistamiseksi erittäin suotavaa, että kaikki USP:n seuraavaan täysistuntoon osallistumista suunnittelevat yhteisöt ilmoittavat aikeestaan alueensa varapuhemiehelle hyvissä ajoin ennen seuraavaa täysistuntoa. Varapuhemiesten tulee myös aktiivisesti aluekokouksien yhteydessä ja käytössään olevia julkisia kanavia hyväksi käyttäen hankkia tiedot kaikista alueensa seuraavaan täysistuntoon osallistuvista yhteisöistä.

5.4.2. Oikeudet ja velvollisuudet

Parlamenttiedustajalla on oikeus osallistua täysistuntojen aikana parlamentin työhön istunnossa ja valiokunnissa. Hänellä on oikeus suullisesti esittää parlamentille aloitteita, joita lähettäjäyhteisö on laatinut. Hänellä on täysistunnossa ja valiokunnissa puhe- ja äänioikeus.

Parlamenttiedustajan velvollisuutena on osallistua parlamentin työhön täysistuntojen aikana sekä välittää tietoa parlamentin työstä lähettäjäyhteisölleen. Parlamenttiedustajan tulee oma-aloitteisesti huolehtia matka- ja majoitusjärjestelyistä täysistunnon aikana.

5.5. Tarkkailijat

Vakiintuneen käytännön mukaan USP:n osallistujayhteisöt voivat lähettää täysistuntoon tarkkailijoita. Jäsenyhteisöjen tarkkailijat ilmoittautuvat istuntoon samalla tavalla kuin edustajatkin. Mahdolliset muut istuntoa seuraavat ovat myös tarkkailijoita ja heitä koskevat samat tarkkailijoiden rajoitukset.

Tarkkailijat saavat seurata täysistuntoa ja, mikäli valiokunta sallii, osallistua valiokuntatyöhön. Heillä ei ole puheoikeutta täysistunnossa eikä valiokunnissa. Valiokunta voi halutessaan myöntää puheoikeuden tarkkailijalle. Tarkkailijoilla ei ole äänioikeutta täysistunnossa eikä valiokunnissa.

Siinä tapauksessa, että varsinaisten parlamenttiedustajien lukumäärä on niin suuri, ettei tarkkailijoille ole tilaa kokoushuoneissa, myös sihteeristö, puhemiehistön valtuuttamana, voi rajoittaa tarkkailijoiden osallistumisoikeutta kuhunkin istuntoon tai valiokunnan kokoukseen.

5.6. Esityslista

USP:n Työjärjestyksen 4 §:ssä säädetään: Sihteeristö lähettää viimeistään kuukausi ennen istuntoa kaikille ilmoittautuneille edustajille istunnon esityslistan kaikkine aloitteineen. Samalla toimitetaan kertomus edellisen istunnon päätösten läpiviemiseksi suoritetuista toimenpiteistä. Aloiteyhteenveto sekä toimintaraportti julkaistaan ulkosuomalaisparlamentin kotisivuilla.

Työjärjestyksen 6§:n mukaan täysistuntojen puheenjohtajana toimii USP:n puhemies. [Lisätty 2016: Vuoden 2015 istunto täydensi 6§:aa: Hänen ollessaan estynyt, istuntoa johtaa Suomi-Seuran varapuheenjohtaja, tai heidän ollessaan estyneitä, puhemiehistön valitsema varapuhemies.]

5.7. Avajaisistunto

Avajaisistunto käynnistää USP:n täysistunnon. Se tulee järjestää puitteiltaan sille kuuluvaa arvostusta heijastavaksi.

Avajaisistuntoon kutsutaan arvovaltaisia kutsuvieraita ja Suomen Tasavallan Presidentin toivotaan esittävän tervehdyksensä. Vieraksi kutsutaan Suomen hallituksen, eduskunnan, kirkkokuntien ja eri ministeriöiden edustajia, samoin kuin diplomaattikunnan ja Suomen ulkomaanedustuston paikalla olevia edustajia.

Sihteeristö valmistelee ja puhemiehistö hyväksyy periaatteessa kutsuvieraslistan. Sihteeristö huolehtii kutsujen lähettämisestä sekä osallistumisen varmistamisesta. Istuntosalissa varataan istumapaikat kutsuvieraille sekä puhemiehistölle.

Täysistuntojen sihteerinä toimii USP:n parlamenttisihteerin ja puhemiehen toimintaa avustaa istunnon aikana Suomi-Seura ry:n toiminnanjohtaja.

5.7.1. Sääntömääräiset asiat

Täysistunnot noudattavat esityslistaa, jonka sihteeristö on toimittanut osallistujayhteisöille. Esityslistassa tulee olla seuraavat asiakohdat:

- Täysistunnon avaus, jonka suorittaa viran puolesta parlamentin puhemies
- Viralliset tervehdykset, ensimmäisenä Suomen Tasavallan Presidentti
- Asialistan hyväksyminen

Asialista on sihteeristön toimesta lähetetty osallistujayhteisöille ennen istuntoa ja se jaetaan myös istunnon alussa kaikille paikalla oleville edustajille sekä kunniavieraille.

- Edustajalistan hyväksyminen

Puhe- ja äänivaltaiseksi parlamentin istunnossa todetaan ne paikalla olevat osananottajayhteisöjen edustajat, joiden nimet ovat säädetyn ajan puitteissa toimitettu sihteeristölle.

- Tarkkailijoiden läsnäolon toteaminen

Puheenjohtaja toteaa tarkkailijoiden läsnäolon. Puhemies voi todeta tarkkailijoiksi myös henkilöt, jotka ovat paikallaolostaan ilmoittaneet sihteeristölle ennen avajaisistunnon alkua.

- Sihteeristön toimintakertomus

Toimintakertomuksen esittää sihteeristön, eli Suomi-Seuran toiminnanjohtaja. Toimintakertomus on puhemiehistön hyväksymä välittömästi täysistuntoa edeltävässä kokouksessa.

- Aloitteiden esittely

Aloiteyhteenvedon esittää parlamenttisihteerit.

- Valiokuntien yhdistäminen ja muodostaminen istunnon ajaksi

Täysistunnon alussa todetaan, mitkä valiokunnat yhdistetään keskenään tai jaetaan sekä päätetään tilapäisvaliokuntien muodostamisesta. Esitykset valiokuntien yhdistämiseksi, jakamiseksi ja tilapäisvaliokuntien muodostamiseksi kulloisenkin tarpeen mukaan tehdään puhemiehistön täysistuntoa edeltävässä kokouksessa.

- Valiokuntien jäsenten toteaminen

Kaikkien parlamenttiedustajien odotetaan ilmoittautumisensa yhteydessä ilmoittavan, missä valiokunnassa he haluavat istunnon aikana toimia.

- Valiokuntien koollekutsujan nimeäminen

Puhemies kutsuu valiokuntien koollekutsujiksi valiokuntasihteerin nimeämän ja paikalla olevan edustajan kyseisen valiokunnan ilmoittautuneista.

Pääsääntöisesti koollekutsujaksi valitaan puhemiehistön jäseniä tai heidän henkilökohtaisia varamiehiään.

Valiokunnan koollekutsujan tehtävänä on ohjata valiokunnan jäsenet valiokunnalle määrättyyn kokoustilaan ja käynnistää kokous valiokunnan puheenjohtajan valitsemisella. Käytännössä kokoonkutsujan odotetaan toimivan valiokunnan puheenjohtajana. Valiokunnan sihteerin nimittää USP:n sihteeristö.

- Henkilövaalit: varapuhemiehet

USP sääntöjen 4 artiklan mukaan parlamentti valitsee istuntokaudeksi varapuhemiehet sekä heille varahenkilöt niistä ehdokkaista, jotka viimeistään täysistuntoa edeltävissä aluekokouksissa on kultakin alueelta ehdolle asetettu. Artiklan mukaan puhemiehistön valinta tulee seurata Parlamentin hyväksymää alueellista jakoa. Siten varmistetaan alueellinen edustavuus puhemiehistössä.

Ennen parlamentin täysistuntoa pidettävässä aluekokouksessa kunkin alueen odotetaan tekvän ehdotuksensa alueensa varapuhemieheksi ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksensä.

5.7.2. Yleiskeskustelu

Yleiskeskustelussa on parlamenttiedustajilla tilaisuus esittää aloitteita, kannanottoja ja mielipiteitä pöytäkirjaan kirjattavaksi. Puheenvuorojen odotetaan olevan yleisluontoisia ja periaatteita esitteleviä, aloitteiden yksityiskohtainen käsittely tapahtuu valiokunnissa.

Koska avajaisistunnolle varattu aika on rajoitettu, on yleiskeskustelujen puheenvuorojen kestoa rajoitettava sen mukaan, kuinka monta niitä on etukäteen varattu. Puheenvuoroille varattavan ajan päättää puhemies sihteeristöä kuultuaan. Puheenjohtajalla on oikeus keskeyttää puheenvuoro, joka kestää yli sille varatun ajan. Puheenvuorot jaetaan siinä järjestyksessä, kun niitä on sihteeristöltä kirjallisesti varattu.

Puheenvuoroja voi varata kirjallisesti jo täysistuntoa edeltävänä aikana. Mikäli aika sallii, voidaan puheenvuoroja myöntää vielä yleiskeskustelunkin aikana.

5.7.3. Aloitteiden esittely

Sihteeristö jakaa jätetyt aloitteet aihepiirien mukaan eri valiokuntiin lähetettäväksi. Parlamenttisihteerä esittää avajaisistunnossa yhteenvedon aloitteista ja valiokuntatyöstä. Aloitteet lähetetään täysistunnosta valiokuntiin edelleen käsiteltäväksi.

5.8. Valiokunnat

Pysyviä valiokuntia ovat kansalaisuusvaliokunta, kulttuurivaliokunta, nuorisovaliokunta, opinto- ja koulutusvaliokunta, poliittisten ja virallisten asioiden valiokunta, sosiaalivaliokunta, seniorivaliokunta, sääntövaliokunta, talousvaliokunta, ja tiedotusvaliokunta. Olisi suotavaa, että eri alueilta osallistuvat ja eri jäsenyhteisöjen edustajat ja tarkkailijat sopisivat osallistumisestaan eri valiokuntien työskentelyyn ennen ilmoittautumista valiokuntiin, jotta maantieteellinen edustus saataisiin kaikkiin valiokuntiin. Eteenpäin tiedottamisen kannalta on tärkeää, että kaikissa valiokunnissa on tasainen edustus kaikilta ulkosuomalaisparlamentin alueilta.

5.8.1. Kansalaisuusvaliokunta

Kansalaisuusvaliokunta käsittelee asioita, jotka liittyvät Suomen kansalaisuuteen.

5.8.2. Kulttuurivaliokunta

Kulttuurivaliokunnan toimialaan kuuluvat suomalaisuuden ja suomalaisen kulttuurin säilyttämiseen ja kehittämiseen ulkosuomalaisyhteisöissä liittyvät asiat.

5.8.3. Nuorisovaliokunta

Nuorisovaliokunta käsittelee asioita, jotka liittyvät ulkosuomalaisten nuorten toimintaan kotiyhteisöissään. Erityisesti valiokunta kehittää ulkosuomalaisnuorten välistä tiedotustoimintaa ja muuta käytännön tason yhteydenpitoa.

5.8.4. Opinto- ja koulutusvaliokunta

Tämän valiokunnan toimialaan kuuluvat Suomi-koulut, niiden opettajien koulutus, oppimateriaalin kehittäminen, Suomen opetusviranomaisten kanssa käytävän yhteistyön syventäminen ja kehittäminen sekä ulkosuomalaisten lasten muut koulutusasiat.

5.8.5. Poliittisten ja virallisten asioiden valiokunta

Valiokunnan toimialaan kuuluvat julkisen sektorin asiat sekä viranomaisten tehtäviin liittyvät asiat. Valiokunta on vuoden 2010 istunnon päätöksellä vakituinen valiokunta.

5.8.6. Sosiaalivaliokunta

Sosiaalivaliokunnan toimialaan kuuluvat ulkosuomalaisten elämänolosuhteisiin liittyvät asiat sekä yhteyksien kehittäminen suomalaisten ja ulkosuomalaisten seurakuntien kanssa oppisuunnista riippumatta.

5.8.7. Seniorivaliokunta

Seniorivaliokunnan toimialaan kuuluvat ulkosuomalaisvanhusten hoitoon liittyvät asiat niiltä osin, kun ne liittyvät yhteistyöhön suomalaisten viranomaisten ja oppilaitosten kanssa. Valiokunta pyrkii myös kehittämään ulkosuomalaisvanhusten keskuudessa tehtävää tutkimusta ja yhteistyötä.

5.8.8. Sääntövaliokunta

Sääntövaliokunta käsittelee USP:n sääntöjen kehittämistä ja niihin tehtäviä muutoksia.

5.8.9. Talousvaliokunta

Talousvaliokunta käsittelee USP:n toimintaan liittyviä taloudellisia kysymyksiä ja tehostaa yhteistyötä Suomi-Seura ry:n johtokunnan kanssa nimenomaan Suomi-Seura ry:n omaan talousarvioon liittyvissä asioissa.

5.8.10. Tiedotusvaliokunta

Tiedotusvaliokunta kehittää ja parantaa sekä USP:n sisäistä että ulospäin suuntautuvaa tiedotustoimintaa sekä käsittelee ulko-suomalaismedian ja ulkomaille suunnatun suomalaisen median asioita.

5.9. Valiokuntatyöskentely

Valiokunnan työn aloittaa valiokunnan koollekutsuja, jonka parlamentin sihteeristö on etukäteen määrännyt. Koska koollekutsujalle on etukäteen toimitettu kaikki valiokunnalle esitettäviin aloitteisiin liittyvä materiaali, on käytännössä suotavaa, että koollekutsuja nimitetään valiokunnan puheenjohtajaksi.

Valiokuntien sihteerinä toimii sihteeristön määräämä henkilö.

Myös muille valiokuntatyöhön osallistuville edustajille toimitetaan mahdollisuuksien mukaan valiokunnassa käsiteltävät aloitteet, niiden taustatiedot, selvitykset ja lausunnot etukäteen.

Valiokunnan kokouksessa luetaan sille lähetetyt aloitteet perusteluineen ja käydään aloitteiden johdosta keskustelu, jonka päätteeksi muotoillaan valiokunnan esitys yleiskokoukselle päätöslauselmaksi.

Valiokuntien työn jatkuvuuden takaamiseksi sekä jatkuvan jäsenyhteisöjen, puhemiehistön ja sihteeristön välisen yhteistoiminnan tehostamiseksi pidetään suotavana, että valiokuntien puheenjohtajat pyrkivät istuntojen välivuosina jatkamaan toimintaansa. Sihteeristön on huolehdittava siitä, että asianmukainen materiaali toimitetaan puhemiehistön lisäksi myös soveltuvin osin asianmukaisten valiokuntien puheenjohtajille. Puhemiesten tulisi ylläpitää ja tehostaa alueensa sisäistä yhteistoimintaa eri valiokuntien puheenjohtajien kanssa.

Sihteeristön tulee ennen valiokuntien kokouksia laatia päätöslauselmien perustelut ottaen huomioon tiedossaan olevat poliittiset ja käytännölliset realiteetit sekä esittää ehdotuksensa päätöslauselmien tekstiksi, jotka jaetaan valiokunnalle niiden työn alkaessa. Esitetyt perustelut ja päätöslauselmaehdotukset eivät ole valiokuntaa sitovia, mutta valiokunnan on syytä muutoksia laatiessaan ottaa huomioon se tosiasia, että sihteeristöllä on tiedossaan Suomessa asiaan oleellisesti vaikuttavia tekijöitä, joista valiokuntien edustajat eivät mahdollisesti ole tietoisia.

Valiokunnat kokoontuvat valiokuntatyöskentelyyn kaksi kertaa, ensimmäiseksi täysistunnon jälkeen ja tarvittaessa toisen kerran seuraavan aamupäivän kuluessa, jolloin päätöslauselmien teksti viimeistellään parlamentin iltapäiväistunnolle esitettäväksi.

Valiokuntien työskentely on suljettu, ts. niihin eivät voi osallistua tarkkailijat eivätkä toimittajat, ellei valiokunta tee siitä päätöstä. [Lisätty 2016: Vuoden 2015 istunto täydensi 7§:aa: Valiokuntien istunnot ovat suljettuja ulkopuolisilta.] Tarkkailijoita voidaan ottaa vain tilan sallimissa puitteissa. Tulkeilla on oikeus olla mukana valiokuntatiloissa mutta heillä ei ole ääni- tai omaa puheoikeutta. Asiantuntijat (myös Suomi-Seuran johtokunta tai muut kutsuvieraat) voivat seurata valiokunnan työskentelyä osittain tai alusta loppuun. Valiokunnan kokouksista pidettävät pöytäkirjat ovat luottamuksellisia ja ainoastaan päätöslauselmien ja niiden perusteluiden teksti voidaan julkistaa.

5.10. Päätöslauselmien esittely ja hyväksyminen

Valiokunnissa viimeistellyt päätöslauselmaehdotukset jaetaan edustajille toisena istuntopäivänä päätösistunnon alkaessa.

Kunkin valiokunnan puheenjohtaja tai valiokunnassa valittu päätöslauselmien esittelijä lukee alkuperäisen aloitteen otsikkotekstin sekä valiokunnan hyväksymän päätöslauselman. Sen jälkeen kun kaikki päätöslausumat on luettu edustajille tiedoksi, puhemies tarjoaa tilaisuuden lyhyille päätöslauselmaa koskeville puheenvuoroille, jotka on pyydettyä kirjallisesti ennen istuntoa tai sen aikana.

Ellei eriäviä mielipiteitä ole keskustelun aikana esitetty, puhemies toteaa aloitteen hyväksytyksi. Päätöslauselmista äänestettäessä noudatetaan USP työjärjestyksen 11§ säännöksiä.

5.11. Pöytäkirja

USP:n Työjärjestyksen 12§:n mukaan sihteeristö (Suomi-Seura ry.) laatii istunnosta pöytäkirjan, joka esitetään puhemiehistön tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi. Hyväksytty pöytäkirja jaetaan kaikille parlamenttiedustajille ja heidän edustamilleen yhteisöille viimeistään kaksi kuukautta täysistunnon jälkeen. [Lisätty 2016: Vuoden 2015 täydensi 12§:ta: pöytäkirja lähetetään sähköpostitse jokaiselle ulkosuomalaisparlamentin jäsenyhteisölle sekä istuntoon osallistuneelle edustajalle ja tarkkailijalle.]

Sihteeristön tulee huolehtia pöytäkirjojen ja muiden täysistuntoon liittyvien asiakirjojen asianmukaisesta arkistoinnista.

6. Aloitteet

Aloitteet ovat USP:n toiminnassa se osa, jossa jokainen sen toimintaan osallistuva ulkosuomalaisyhteisö voi vaikuttaa parlamentin toimintaan ja sen antamiin lausuntoihin ja

kannanottoihin. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää, että aloitteita laadittaessa noudatetaan yhtenäisiä periaatteita. Parlamentin istuntoon osallistuvan yhteisön on syytä harkita intressipiireihinsä kuuluvia aloitteita hyvissä ajoin. On suotavaa, että uusien aloitteiden suunnittelu aloitetaan heti edellisen täysistunnon päätyttyä.

Aloitteita laadittaessa on aina huomioitava parlamentissa aikaisemmin hyväksytyt päätöslauselmat ja niiden käsittelyn senhetkinen tilanne. Vaikka aikaisemmat päätöslauselmat pysyvät voimassa seuraavankin parlamenttikauden aikana, on hyvä uusia ne aloitteet, joiden ajankohtaisuutta ja tärkeyttä joka istunnon yhteydessä on syytä painottaa.

Varapuhemiehet ovat aloitteita laadittaessa avainasemassa ennen muuta parlamentaarisen asiantuntemuksensa perusteella. Osallistujayhteisöjen tulee aktiivisesti olla yhteydessä alueensa varapuhemieheen ja yhteistoiminnassa laatia aloitteet sellaiseen muotoon, että niiden hyväksymisen mahdollisuudet ovat parhaimmat. Aloitteiden laatijoiden kannattaa myös olla yhteydessä sihteeristöön aloitteen aiheen taustojen tarkistamisessa.

6.1. Aloitteiden muotoilu

USP:lle esitettävien aloitteiden tulee noudattaa tiettyä kaavaa, joka antaa puhemiehistölle ja sihteeristölle paremmat mahdollisuudet niiden muokkaamiseen ja kehittämiseen. Aloitteessa tulee olla selvästi erotettuna seuraavat kohdat:

- Aloitteen esittäjäyhteisön nimi ja yhteystiedot;
- Aloitteen otsikko, josta tulee selvästi ilmetä aloitteen perustavoite;
- Aloitteen teksti, jonka tulee olla päätöslauselmaksi soveltuvassa muodossa;
- Aloitteen perustelut, joissa tarkemmin selvitetään aloitteeseen johtaneita tekijöitä, aloitteen tavoitteita ja tarkoitusta. Tähän osaan tulee myös liittää tiedot aloitteeseen johtaneista ennakkotutkimuksista sekä tarvittavat asiantuntijalausunnot;
- Aloitteen esittäjäyhteisön puheenjohtajan tai muun hallituksen jäsenen allekirjoitus. Tämän vaatimuksen takia aloitetta ei voi tehdä sähköisellä lomakkeella vaan se on lähetettävä sihteeristöön postitse, faksitse tai skannattuna sähköpostin liitteenä.

Aloitteita voi laatia vapaamuotoisesti, yllä olevien vaatimusten mukaan, tai erillisellä ulko-suomalaisparlamentin aloitelomakkeella. Lomake on saatavana ulko-suomalaisparlamentin Internet-sivuilla.

6.2. Aloitteiden kulku USP:n virkakoneistossa

Aloitteet on jätettävä USP:n Työjärjestyksen 3§ mukaan sihteeristölle viimeistään kolme kuukautta ennen seuraavaa täysistuntoa.

Aloitteen kehittämistä ja käsittelyä helpottaa oleellisesti, jos ne jätetään sihteeristölle hyvissä ajoin ennen määräajan päättymistä.

Mikäli aloitteet jätetään sihteeristölle hyvissä ajoin, voi puhemiehistö alustavasti käsitellä niitä kaksi kertaa vuodessa pidettävissä kokouksissaan. Tämä tekee myös mahdolliseksi sen, että aloitteen sitä vaatiessa asiantuntijoilta voidaan hyvissä ajoin hankkia lausunnot sekä tarvittaessa kutsua heitä osallistumaan valiokuntatyöskentelyyn.

Viimeistellyt aloitteet tuodaan parlamentin avajaisistuntoon valiokuntiin edelleen lähetettäväksi.

Valiokunnissa aloitteet muokataan päätöslauselmiksi ja tehdään ehdotus aloitteen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Parlamentti voi myös valiokuntien ehdotuksesta olla ottamatta kantaa aloitteisiin tai lähettää ne edelleen puhemiehistölle ja sihteeristölle ohjeina istuntojen välivuosien toimintaa varten.

USP:n kokonaistoiminnan kannalta on tärkeätä, että osallistujayhteisöt sekä valiokuntatyöhön osallistuvat tutustuvat päätöslauselmiin ja niiden perusteluihin huolella. Toivottavaa on, että kukin yhteisö ottaisi sitä kiinnostavat päätöslauselmat keskustelun aiheiksi kokouksissaan ja toimittaisi keskustelun tuloksesta tiedon alueensa varapuhemiehelle ja/tai edustajalleen ulkosuomalaisparlamentissa. Näin saadaan syntymään aloitteiden tärkeysjärjestys, joka vaikuttaa puhemiehen ja sihteeristön aktiivisuuteen kun päätöslauselmat saatetaan Suomen päättäjien tietoisuuteen.

7. Puhemiehistö

7.1. Puhemiehistön kokoonpano ja toimintaperiaatteet

7.1.1. Puhemies

Ulkosuomalaisparlamentin puhemiehenä toimii Suomi-Seura ry:n puheenjohtaja.

Tästä seuraa, että puhemiehen ollessa estettynä hoitaa Suomi-Seura ry:n johtokunnan varapuheenjohtaja hänen tehtäviään, ellei asiasta puhemiehistön keskuudessa toisin päätetä.

7.1.2. Varapuhemiehet

Puhemiehistöön kuuluu kahdeksan varapuhemiestä, jotka edustavat USP:n määrittämiä alueita. Jokaisella on oltava henkilökohtainen varamies. Kunkin alueen varapuhemiehet ja heidän varahenkilönsä vahvistetaan ulkosuomalaisparlamentin täysistunnossa.

7.2. Puhemiehistön valinta

7.2.1. Puhemies

Puhemiehen valitsee Suomi-Seura ry:n johtokunta.⁶ Puhemiehen toimenkuvan vahvistaa Suomi-Seuran johtokunta. Toimenkuvaan kuuluvat ainakin seuraavat osatekijät:

- Puhemies toimii USP:n yleisistunnon puheenjohtajana.
- Puhemies johtaa puhetta puhemiehistön kokouksissa.
- Puhemies on USP:ssa korkeimmassa asemassa ja sen takia USP:n arvovaltaisin edustaja Suomen valtiovaltaan päin.

7.2.2. Varapuhemiehet ja heidän henkilökohtaiset varamieheensä

Varapuhemiehet vahvistetaan USP:n yleisistunnossa aluekokousten ehdotusten perusteella.

Alueellinen edustavuus taataan siten, että kunkin alueen järjestöjen ennen USP istuntoa pidettävä aluekokous tekee ehdotuksen oman alueensa varapuhemiehestä ja hänen henkilökohtaisesta varamiehestään. Tässä aluekokouksessa äänioikeus on ainoastaan virallisilla parlamenttiedustajilla.

Sääntöjen ja yleisten demokraattisten periaatteiden puitteissa eri alueiden tulee itse voida päättää miten he toimivat jäsenensä /järjestöjensä hyväksi. Täten alue tulisi itsenäisesti voida päättää, että se tulee käyttämään sitä vaalitapaa jolle sille parhaiten sopii. Puhemiehistö pitää seuraavia periaatteita tärkeinä

- enemmistön hakeminen
- alueen äänioikeutetut on selvitetty
- aluekokouksen on hyväksyttävä äänestys/valintatapa
- valitsevan aluekokouksen kokouskutsussa on mainittava, että kokouksen tarkoituksena on valita varapuhemiesehdokas
- aluekokous ja alue valitsevat itse menettelytapansa yleisten demokraattisten periaatteiden mukaisesti.⁷

⁶ Tällä järjestelyllä taataan se, että puhemiehen vaikutusvaltaista tehtävää hoitaa Suomessa tunnettu ja arvostettu, paikallisen poliittisen kentän hyvin tunteva henkilö. Samoin varmistetaan USP:n työn jatkuvuus täysistuntokierroksesta riippumatta.

⁷ Puhemiesten kevätkokousmuistio 2007

Keski-Euroopan alue on vuosikokouksessaan 7.3.2009 päättänyt, että alueen varapuhemies ja varahenkilö valitaan USP:n istuntoa edeltävinä päivinä pidettävässä aluekokouksessa. Äänioikeus on niillä, jotka ovat edustajina USP:n istunnossa.

7.3. Toimikaudet

7.3.1. Puhemiehen toimikausi

Puhemiehen toimikausi on sama kuin Suomi-Seura ry:n puheenjohtajan toimikausi.

7.3.2. Varapuhemiesten toimikausi

Varapuhemiehen toimikausi ja hänen henkilökohtaisen varamiehensä toimikausi on USP:n yleiskokousten välinen aika. Varapuheenjohtajan kausi siis alkaa kun valinnan tekevä istunto päättyy. Sekä puheenjohtajalla että istuvilla varapuhemiehillä on täysistunnossa esitysoikeus, puheoikeus ja läsnäolo-oikeus virkansa puolesta muttei äänioikeutta. Mikäli varapuhemies edustaa jotakin yhteisöä, hänellä on tämän lisäksi äänioikeus tämän seuran edustajana.⁸

Varapuhemiehen henkilökohtainen varamies on pidettävä ajan tasalla puhemiehistön toiminnasta, sen kokouksista, keskustelujen yleisisällöstä, suunnitelmista jne. Täten varmistetaan varapuhemiesten alueellisen työn jatkuvuus silloinkin, kun varapuhemiehen toimikausi päättyy tai kun hän on estettynä osallistumasta puhemiehistön kokouksiin.

Alueellisen edustuksen varmistamiseksi puhemiehistössä varapuhemiehen henkilökohtaisen varamiehen odotetaan osallistuvan puhemiehistön kokoukseen Helsingissä varapuhemiehen ollessa estyneenä. Vastuu tästä järjestelystä on ensi kädessä alueen varapuhemiehellä.

Suositus on, että sama henkilö toimii varapuhemiehenä yhtäjaksoisesti korkeintaan kolme istuntokautta. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi on suotavaa, että varapuhemiehen henkilökohtainen varamies valitaan alueensa varapuhemieheksi virkaa hoitaneen varapuhemiehen jättäessä paikkansa tai että varapuhemies siirtyy varahenkilöksi uuden varapuheenjohtajan tueksi ja jatkuvuuden turvaamiseksi.

⁸ Puhemiesten syyskokouksen pöytäkirja 2007

7.4. Puhemiehistö

7.4.1. Puhemiehistön kokoukset

Varapuhemiehet osallistuvat puhemiehistön kokouksiin istuntojen välissä. Käytännössä puhemiehistön kokoukset pidetään Helsingissä kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä, ellei asiasta erikseen toisin päätetä.

Puhemiehistön kokoukset ovat suljettuja. Niihin voivat osallistua viran puolesta parlamenttisihteeri, Suomi-Seura ry:n toiminnanjohtaja ja Suomen Silta lehden päätoimittaja tai heidän valtuuttamansa henkilökohtainen sijainen.

Puhemiehistön kokousten viralliset pöytäkirjat ovat julkisia asiakirjoja ja ne julkaistaan ulko-suomalaisparlamentin Internet-sivuilla, ellei asiasta erikseen päätetä. Pöytäkirjan liitteiden julkaisemista päätetään erikseen.

Sihteeristö voi asian niin vaatiessa kutsua kokoukseen paikallisia asiantuntijoita, jotka ovat kokouksessa paikalla esityksensä ja siitä syntyneen keskustelun aikana.

Puhemiehistön erillisellä päätöksellä voidaan kokoukseen kutsua varapuhemiehen esityksestä tarkkailijoita USP:n eri alueilta. Heillä ei ole puhe- eikä äänestys-oikeutta ja he osallistuvat kokoukseen omalla kustannuksellaan. Yleisperiaatteena pidetään, että tarkkailijoita kutsuttaessa huomioidaan ensin varapuhemiesten varahenkilöt ja vasta heidän ollessaan estettynä muita tarkkailijoita.

Tarkkailijan kutsumiseen tarvitaan yksinkertainen äänten enemmistö sähköpostiäänestyksessä.

7.4.2. Matkakorvaus puhemiehistön kokouksiin osallistuville

Puhemiehistön matkat hänen edustamaltaan alueelta Helsinkiin korvataan.

Varapuhemiesten edellytetään tekevän matkajärjestelynsä itsenäisesti ja pyrkivän tekemään matkat mahdollisimman edullisesti ottaen huomioon kussakin tapauksessa vallitsevat erikoisolosuhteet. Matkakorvaus suoritetaan lento- tms. matkasta sekä lentokenttä- ja muista kokousmatkaan liittyvistä maakuljetuksista Helsingissä.

Matkakorvaus maksetaan sihteeristön toimesta esitettyjen alkuperäisten tositteiden mukaan.

Laajennettuun puhemiehistön kokoukseen kutsuttuina osallistuville valiokuntien puheenjohtajille suoritetaan matka- ja majoituskorvaukset samoin perustein kuin varapuhemiehillekin.

7.4.3. Majoitus

Sihteeristö huolehtii majoituksesta ja maksaa puhemiesten hotellimajoituksen Helsingissä. Sihteeristö korvaa puhemiehille omatoimisesti varatun hotellimajoituksen samalla summalla, kun sihteeristön hoitama majoitusvaihtoehto tulee maksamaan yöltä.

7.5. Puhemiestön tehtävät

7.5.1. Puhemiestö toteuttaa USP:n yleisistuntojen päätöslauselmia

Koska kullakin USP:n alueella ongelmat ovat erilaisia, on tärkeää, että kukin varapuhemies perehtyy alueensa ominaisongelmiin myös niiltä osin, kun ne koskevat muita alueita, ts. kullekin varapuhemielelle voidaan nimetä hänelle parhaiten soveltuva vastuualue, jota koskevien aloitteiden edistymistä hän ensi kädessä seuraa. Näin varmistetaan kullekin avainalueelle mahdollisimman suuri asiantuntemus käytännön tasolla.

7.5.2. Puhemiestön tulee seurata USP:n päätöslauselmien kulkua

Tämä on mahdollista vain silloin, kun puhemiestön jäsenet pidetään sihteeristön toimesta ajan tasalla kaikesta Suomessa tapahtuvasta USP:n toiminnasta.

7.5.3. Puhemiestön vastuu

Puhemiestö on valittu tehtävänsä demokraattisella äänestyksellä ja se on näin ollen vastuussa toiminnastaan yleiskokoukselle.

7.5.4. Puhemiestö ohjaa ja valvoo sihteeristön toimintaa

Sihteeristö on Suomi-Seuran palkkaama ja vastuusuhteessa Suomi-Seuraan työsuhdetta koskevissa asioissa. USP:n toimintaan liittyvissä asioissa sihteeristö on puhemiestön alainen ja raportoi toiminnastaan puhemiestölle.

7.6. Varapuhemiesten alueellinen toiminta

Kukin varapuhemies toimii omalla alueellaan USP:n henkilökohtaisena edustajana järjestämällä aluekokouksia, laatimalla ja levittämällä säännöllisiä tiedotuskirjeitä sekä muilla alueen erityisolosuhteisiin soveltuvilla tavoilla.

Varapuhemiehen tulee pyrkiä järjestämään paikallisia tiedotus- ja neuvottelutilaisuuksia alueensa eri puolilla.

Varapuhemies edustaa alueensa jäsenjärjestöjä puhemiehistön kokouksissa. Varapuhemiehen tulee myös alueellaan luoda toimivat ja tehokkaat henkilökohtaiset yhteydet Suomen paikallisten edustustojen kanssa.

Varapuhemiehen tulee alueensa suomalaisyhteisöjen sijainnin tuntien etsiä ja rekrytoida alueensa suomalaiskeskuksista nimetyt yhteyshenkilöt, joiden tehtävänä on pyrkiä huolehtimaan siitä, että alueen suomalaisyhteisöjen yhteystiedot, nimenomaan sähköpostiosoitteet, ovat ajan tasalla.

Yhteyshenkilö(t) osallistuu myös aluekokouksen käytännöllisiin järjestelyihin silloin, kun kokous pidetään kyseisellä alueella.

Tämän järjestelyn tavoitteena on syventää ja tehostaa kentän, puhemiehistön ja sihteeristön kaksisuuntaista yhteydenpitoa.

7.6.1. Aluekokoukset

Varapuhemiehen tulee pyrkiä järjestämään alueellaan kokouksia, joihin kutsutaan USP:n jäsenjärjestöjen edustajat sekä muita asiasta kiinnostuneita henkilöitä. Varapuhemiesten odotetaan tiedottavan alueellaan niistä asioista ja päätöksistä, joita puhemiehistön kokouksessa käsiteltiin. Tässä tiedotustoiminnassa on noudatettava kokouksen pöytäkirjan tekstiä mahdollisimman tarkasti. Asioista, joiden julkistamista ei kokouksessa hyväksytty, ei tiedotteissa saa olla mainintaa.

[*Lisätty 2016:* Puhemiehistö päätti syyskokouksessaan 2015 lisätä tähän: Aluekokoukset voivat hyväksyä USP:n sääntöjen ja työjärjestyksen mukaisia omia tarkempia ohjesääntöjään. Ne toimitetaan sihteeristölle liitettäväksi tähän Ulko-suomalaisparlamentin käsikirjaan, jonka lopusta ne löytyvät liitteinä.]

7.6.2. Aluekokousten ajoitus

Kokous tulisi järjestää vähintään kerran vuodessa, mahdollisesti kunkin alueen suomalaisyhteisön vuosittaiseen yhteiseen kokoontumiseen liittyen.

Yksi aluekokous tulee aina järjestää niin, että kunkin alueen aloitteita voidaan valmistella ja kehittää, ts. viimeistään neljä kuukautta ennen seuraavaa USP:n yleisistuntoa.

Paikallisessa aluekokouksessa

- kuullaan raportti USP:n toiminnasta;
- keskustellaan edellisessä yleisistunnossa hyväksytyjen päätöslauselmien toteutuksista nimenomaan kutakin aluetta koskevilta osin;
- aloitetaan uusien aloitteiden suunnittelu ja laatiminen;
- annetaan varapuhemiehelle kehotuksia ja ohjeita keskustella kokouksessa määritellyistä aiheista seuraavassa puhemieshistorian kokouksessa.

7.6.3. Aluekokousten puheenjohtaja

Varapuhemies toimii virkansa puolesta aluekokouksen puheenjohtajana.

7.6.4. Aluekokousten sihteeri ja muut virkailijat

Kullekin kokoukselle valitaan erikseen sihteeri ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

7.6.5. Aluekokouksen pöytäkirja

Aluekokouksesta laadittu pöytäkirja toimitetaan kaikille alueen USP:n perustamisasiakirjat ratifioineille järjestöille, niillekin, jotka eivät olleet kokouksessa edustettuina, sekä istuntoon osallistuneelle edustajalle ja tarkkailijalle. Pöytäkirja tulee toimittaa myös puhemieshistorialle ja sihteeristölle. Pöytäkirja julkaistaan ulkosuomalaisparlamentin kotisivuilla.

7.7. Täysistuntoa edeltävä aluekokous Helsingissä

Kunkin alueen parlamenttiedustajille varataan tilaisuus kokoontumiseen täysistuntoa edeltävinä päivinä aluekokoukseensa Helsingissä.

Helsingin kokouksessa:

- nimetään viimeistään kunkin alueen ehdokas varapuhemieheksi ja hänen henkilökohtaiseksi varamieheksi;
- keskustellaan yhteisistä suuntaviivoista täysistunnoissa ja eri valiokuntien kokouksissa sekä määritellään kunkin alueen tavoitteet eri aloitteiden osalta;
- tarkistetaan täysistunnolle esitettävät aloitteet;
- toimitetaan tieto edellisistä kohdista tehdyistä päätöksistä välittömästi kokouksen päätyttyä kirjallisesti sihteeristölle saatettavaksi parlamentin täysistunnon käsittelyyn.

Istuntoa edeltävissä aluekokouksissa voi äänestyksiin osallistua ainoastaan virallinen parlamenttiedustaja.

7.8. Alueellinen tiedotustoiminta

Varapuhemiehen tulee laatia säännöllisiä tiedotuskirjeitä alueensa USP:n säännöt ratifioineille suomalaisyhteisöille. Tavoitteena on, että alueen edustajajärjestöt saavat jatkuvasti ajantasaista tietoa USP:n toiminnasta.

Kokoustiedotteiden lisäksi tulee varapuhemiehen toimittaa aktiivisesti tietoa alueensa ulkosuomalaislehdistölle USP:n toimintaan liittyvistä asioista.

Varapuhemiehen tulee olla tavoitettavissa USP:n toimintaan liittyviä haastatteluja, paneelikeskusteluja ja puhetilaisuuksia varten.

Varapuhemiehen tulee julkisuudessa esiintyessään noudattaa puhemiehistön määrittelemiä yleisiä suuntaviivoja. Hän on henkilökohtaisesti vastuussa puhemiehistölle lausuntojensa sisällöstä esiintyessään julkisuudessa USP:n varapuhemiehen ominaisuudessa.

7.8.1. Tiedotustoiminnan edellytykset

Mikäli varapuhemiesten tietoon saatetaan asioita, joiden ennenaikainen julkistaminen haittaa asian eteenpäin viemistä, tulee sihteeristön siitä kussakin tapauksessa erikseen ilmoittaa varapuhemiehille.

Silloin, kun asian julkistamisen ajasta ja tavasta syntyy erimielisyyttä, ratkaistaan kukin erityistapaus puhemiehistön keskinäisellä neuvottelulla sähköpostia käyttäen.

Tiedotuksen tehokkuutta ajatellen on suotavaa, että kaikilla alueen jäsenjärjestöillä on sähköpostiyhteys.

Ulkosuomalaisparlamentin alueilla on ulkosuomalaisparlamentin kotisivulla www.usp.fi omat alueelliset sivut, joita käytetään tiedottamiseen.

7.9. Puhemiehistön toiminnan rahoitus

Sihteeristö (Suomi-Seura ry.) ohjaa vuosittain talousarviossaan erikseen nimetyn määrärahan USP:n toimintaan, josta osa käytetään puhemiehistön Helsingissä järjestettävien kokousten rahoitukseen.

Lisäksi Suomi-Seura ry. myöntää hakemuksesta normaalin järjestöavustusmenettelyn ulkopuolella puhemiehille apurahamuotoista tukea aluekokousten järjestämiseksi ja alueensa tehtävien hoitoon. Kunkin avustussumman myöntää Suomi-Seura ry:n johtokunta tai työvaliokunta.

8. Sihteeristö

8.1. Määritelmä

Sihteeristö on ulkosuomalaisparlamentin käytännön asioita Suomessa hoitava elin, jonka periaatteessa muodostaa Suomi-Seura ry., nimenomaan sen toimisto ja henkilökunta.

Suomi-Seura ry. palkkaa päätoimisen parlamenttisihteerin, jonka tulee käyttää työssään tehokkaasti Suomi-Seura ry:n toimiston resursseja.

Parlamenttisihteerin toimenkuvan on laatinut Suomi-Seura ry:n johtokunta. Parlamenttisihteeri toimii Suomi-Seura ry:n toiminnanjohtajan alaisena ja valvonnassa.

8.2. Toimipaikka

Sihteeristön toimipaikka ja yhteysosoite on Suomi-Seura ry:n toimisto, Mariankatu 8, 00170 Helsinki, Suomi.

8.3. Tehtävät

Vaikka parlamenttisihteerin toimenkuvan laatii ja hyväksyy Suomi Seura ry:n johtokunta, voidaan seuraavassa mainita parlamentti-sihteerin ja sihteeristön toiminnan yleislinjoja.

8.3.1. Puhemiehistön kokouksiin liittyvä toiminta

Yksi parlamenttisihteerin tärkeimmistä tehtävistä on puhemiehistön kokousten valmistelu, johon kuuluvat kokoustilojen varaaminen ja paikalliset majoitusjärjestelyt.

Esityslistan laatiminen ja asioiden esivalmistelu ovat myös parlamenttisihteerin tehtäviä, samoin kuin erilaisten korkean tason vierailujen järjestäminen puhemiehistön kokousten yhteyteen.

Parlamenttisihteeri toimii myös puhemiehistön kokousten sihteerinä ja toimittaa laatimansa pöytäkirjat liitteineen puhemiehille mahdollisimman pikaisesti kokouksen jälkeen.

8.3.2. Täysistuntoihin liittyvät toiminta

Parlamenttisihteerin tulee aloittaa seuraavan parlamentti-istunnon valmistelut mahdollisimman pian edellisen täysistunnon jälkiselvittelyn päätyttyä.

Hänen tulee jatkuvasti olla yhteydessä varapuhemiehiin ja pyrkiä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa saamaan arvio seuraavaan istuntoon osallistuvien edustajien lukumäärästä. Näin mahdollistetaan asianmukaisten kokoustilojen varaaminen hyvissä ajoin.

Parlamenttisihteeri osallistuu puhemiehistön kanssa täysistunnon asiasisällön kokoamiseen ja järjestämiseen.

Sihteeristö laatii ajan säästämiseksi ehdotukset päätöslauselmiksi, joita valiokunnat voivat halutessaan käyttää esityksensä pohjana.⁹

Täysistunnon aikana parlamenttisihteeri vastaa sihteeristön resursseja hyödyntäen tarpeellisen istuntomateriaalin valmistelusta ja jakelusta parlamenttiedustajille. Tähän kuuluvat mm. istuntojen asialistat, aloitteet perusteluineen, päätöslauselmaehdotukset jne. Mahdollisimman edullisten majoitusvaihtoehtojen tarjoaminen parlamenttiedustajille kuuluu myös parlamenttisihteerin tehtäviin.

Täysistunnon jälkeen parlamenttisihteeri, edelleen sihteeristön resursseihin tukeutuen, kokoaa ja lähettää istuntoon osallistuneille istunnon pöytäkirjan hyväksytyine päätöslauselmineen säädetyin määräajan puitteissa.

8.3.3. Tiedotustoiminta

Parlamenttisihteerin tärkeä toiminnan muoto on USP:n toiminnasta tiedottaminen ulkosuomalaisyhteisölle sekä myös kotimaassa. Tässä toiminnassa hänen tulee hyödyntää Suomi-Seura ry:n resursseja mahdollisimman tehokkaasti.

Tiedotustoiminnan keinot määräytyvät tarpeen ja resurssien mukaan. Parlamenttisihteerin tulee ylläpitää ajantasaista tiedotustoimintaa käyttäen hyväkseen USP:n kotisivua.

Ajoittaisten artikkelien ja kirjoitusten lähettäminen ulkosuomalaislehtien käyttöön on myös tehokas ja tarpeellinen tiedotustoiminnan muoto, jota tulee jatkuvasti tehostaa. Suomen Silta lehti on myös laajalevikkoinen foorumi, jossa USP toimintaa voidaan hyvin esitellä.

8.3.4. Yhteydenpito Suomessa

Täysistuntoja edeltävänä aikana sihteeristön tulee toimittaa suomalaisen median tietoon tuleva istunto ja sen aikana käsiteltävät asiat. Samat tiedot tulee myös toimittaa kaikkien asianomaisten ministeriöiden sekä Suomen eduskunnan tietoon hyvissä ajoin. Sihteeristön tulee myös pyrkiä järjestämään puhemiehistölle haastattelu- yms. tilaisuuksia puhemiehistön kokousten aikana Helsingissä.

⁹ USP:n toisen varsinaisen istunnon 6.-7.11.2000 päätöslauselmat; Johdanto, s.2.

Koska kaikilla ulkosuomalaisalueilla ei ole vielä luotettavia suoria yhteyksiä suomalaiseen radio- ja tv-toimintaan, tulee sihteeristön pyrkiä saamaan käyttöönsä tehtyjen haastattelujen ja muiden USP toimintaa koskevien ohjelmien nauhat sekä toimittaa ne varapuhemiesten käyttöön. Hyödyllistä on myös kopioiden lähettäminen USP:n toimintaa koskevista artikkeleista Suomen lehdistössä.

Täysistuntojen jälkeisenä aikana tulee sihteeristön erityisesti keskittyä hyväksytyistä päätöslauselmista tiedottamiseen asianomaisille päättäjille Suomessa. Sihteeristön tulee kehittää ja ylläpitää neuvotteluyhteyksiä eri ministeriöihin ja eduskuntaan. Puhemies ja sihteeristö valvovat jatkuvasti päätöslauselmista johtuvien toimien edistymistä virkaportaissa ja tiedottavat siitä puhemiehistölle.

On ensiarvoisen tärkeää, että puhemiehistö pidetään ajan tasalla eri päätöslauselmien edistymisestä, sillä vain näin voidaan luoda USP:n toiminnan uskottavuutta ja siten parantaa USP:n arvovaltaa nimenomaan Suomen ulkopuolella.

8.3.5. Yhteydenpito kentälle

Parlamenttisihteerin tulee, sihteeristön yleisresursseja hyväksi käyttäen, jatkuvasti toimittaa varapuhemiehille asianmukaista ja ajantasaista tietoa USP:n toiminnalle tärkeistä tapahtumista, neuvotteluista ja päätöksistä.

USP:n toimintaa esittelevä parlamenttipalsta tulisi olla jokaisen Suomen Silta lehden sisältöä.

Tämän lisäksi tulee pyrkiä siihen, että kaikille USP:n osallistujayhteistöille lähetetään ainakin kerran vuodessa USP tiedote, joka täydentää varapuhemiesten alueellista tiedotustoimintaa.

8.4. Sihteeristön toiminnan rahoitus

Sihteeristön toiminnan rahoitus saadaan Suomi-Seura ry:n talousarviosta, josta päättää Suomi-Seura ry:n johtokunta. Nykyisen käytännön mukaan sihteeristö tiedottaa varojen määrästä ja käytöstä yksinomaan USP:n talousvaliokunnalle parlamentin kokoontuessa täysistuntoihinsa.

Liite 1: Ulko-suomalaisparlamentin toiminnassa käytetyt käsitteet määritteineen

Aloite	USP:lle tehtävä kirjallinen esitys, joka noudattaa sille erikseen määriteltyä muotoa.
Alueet	Kahdeksan maapallon aluetta ja yksi kielellinen alue, jotka ulko-suomalaisparlamentti on määritellyt.
Aluekokous	Alueella pidettävät kunkin alueen varapuhemiehen vähintään kerran vuodessa koolle kutsumat tilaisuudet, joihin osallistuvat alueen yhteisöjäsenien edustajat ja myös muut asiasta kiinnostuneet henkilöt ja tahot
Asialista	USP:n istunnon esityslista, joka hyväksytään jokaisen parlamentti-istunnon alussa. (katso: Työjärjestys).
Edustaja	Henkilö, jonka jäsenyhteisö on valinnut edustajakseen USP:n varsinaiseen istuntoon.
Ilmoittautuminen, edustaja	Valitun edustajan määräaikaan mennessä jätetty ilmoittautuminen. Ilmoittautuminen pitää olla kirjallinen.
Ilmoittautuminen, yhteisöjäsen	USP peruskirjat ratifioineen ulko-suomalaisyhteisön ilmoitus osallistumisesta parlamentin varsinaiseen istuntoon. Ilmoittautuminen pitää olla kirjallinen, postitse, faksitse tai skannattu lomake sähköpostitse.
Istunto, juhla	Erytisistunto, joka järjestetään Suomen valtion juhluvuosina.
Istunto, varsinainen	Parlamentin istunto, joka järjestetään Helsingissä 2 - 3 vuoden välein.
Parlamenttisihteeri	Suomi-Seura ry:n palkkaama henkilö, joka koordinoi USP:n käytännön toimintaa.
Perustamisasiakirjat	Ulko-suomalaisparlamentin perustavassa istunnossa hyväksymät asiakirjat: USP:n Säännöt ja USP:n Työjärjestys.

Puhemies	Suomi-Seura ry:n puheenjohtaja.
Puhemiehistö, kokoonpano	Parlamentin varsinaisessa istunnossa valitut kahdeksan henkilöä, jotka edustavat parlamentin kahdeksaa aluetta.
Puhemiehistö, kokoukset	Järjestetään Helsingissä kahdesti vuodessa.
Ratifiointi	Suomalaisyhteisön virallisessa kokouksessa kirjattu päätös vahvistaa parlamentin perustamisasiakirjat.
Rekisteröinti	USP:n varsinaiseen kokoukseen osallistuvan edustajan kirjallinen rekisteröinti.
Sähköpostiyhteisö	Ulkosuomalaisyhteisö, joka samalla kun se täyttää yhteisön aktiivisuutta koskevat määritelmät, toimii pääosiltaan Internetissä ja sähköpostin välityksellä eikä siis ole maantieteellisesti rajoitettu. Voidakseen osallistua USP:n toimintaan, yhteisön toiminnan tulee tapahtua USP:n määrittelemän alueen sisällä.
Tarkkailija	Yhteisöjäsenen nimeämä henkilö, joka saa osallistua varsinaiseen istuntoon, mutta jolla ei ole puhe- eikä äänioikeutta. Tarkkailijan osallistumisesta valiokuntatyöskentelyyn eli osallistumisesta ja puheoikeudesta päättää valiokunta.
Työjärjestys	Ulkosuomalaisparlamentin työjärjestyksellä tarkoitetaan parlamentin perustamisasiakirjoihin liittyvää asiakirjaa, jossa määritellään parlamentin toiminnan yleispuitteet puuttumatta toiminnan yksityiskohtiin. Yksityiskohtaiset toimintarutiinit kirjataan USP:n Käsikirjaan, jonka tekstiä voidaan tarkistaa tarpeen mukaan. Käsikirja on luonteeltaan ohjeellinen.
Ulkosuomalaisyhteisö (1)	Alueellisesti määritelty, juuriltaan suomalainen kokonaisuus.
Ulkosuomalaisyhteisö (2)	Juuriltaan suomalainen, muodollisesti järjestäytynyt organisaatio (järjestö, yhdistys, seurakunta tms.), jonka toimintaan kuuluu oleellisena osana suomalaisuuden, suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin säilyttäminen toiminta-alueellaan. Suomalaisuuden säilyttäminen voi olla säännöissä määritelty tai käytännön toiminnassa ilmentyvä.
Ulkosuomalaisyhteisö, aktiivinen	Yhteisön aktiivisuus ilmenee mm. seuraavista tekijöistä: * Yhteisö on virallisesti perustettu ja sillä on asianmukaiset perustamisasiakirjat ja säännöt, joista ilmenee yhteisön tavoitteet

	<p>ja siihen kuulumisen ehdot.</p> <p>* Yhteisö toimii aktiivisesti paikallisessa ulkosuomalaisyhteisössä.</p> <p>* Yhteisö pitää sääntömääräiset vuosikokouksensa sääntöjensä määräämissä puitteissa ja niistä laaditaan asianmukainen pöytäkirja.</p> <p>* Yhteisöön on voitu pitää aktiivista yhteyttä parlamentti-istuntojen välisenä aikana, jolloin sen ajantasaiset yhteystiedot ovat sekä alueen varapuhemiehen että parlamentin sihteeristön tiedossa.</p>
USP:n käsikirja	<p>USP:n Käsikirja on puhemiestön toimesta koottu esitys parlamentin toimintarutiineista. Se on saatavana nettiversiona USP:n kotisivulta. Tällä menettelyllä mahdollistetaan Käsikirjan sisällön joustavuus ja ajantasaisuus.</p> <p>Puhemiestö päättää Käsikirjaan tehtävistä oleellisista muutoksista.</p>
Valiokunta	<p>Kokoontuu istunnon aikana käsittelemään sille osoitettuja ja sen toimialaan kuuluvia aloitteita ja muokkaamaan ne varsinaiselle istunnolle esitettäväksi.</p>
Valiokunta, koollekutsuja	<p>Varsinaisen istunnon alussa valittu henkilö, joka ohjaa valiokunnan jäsenet varattuihin kokoustiloihin, käynnistää valiokunnan työn ja ohjaa valiokunnan puheenjohtajan valinnan.</p>
Valiokunta, puheenjohtaja	<p>Valiokunnan valitsema henkilö, joka johtaa valiokunnan toimintaa.</p> <p>Koska valiokunnan koollekutsujalle on etukäteen toimitettu kaikki valiokunnalle osoitettujen aloitteiden taustatiedot, on suotavaa, että koollekutsuja toimii myös valiokunnan puheenjohtajana.</p>
Valiokunta, sihteeri	<p>USP:n sihteeristö nimeää kullekin valiokunnalle sihteerin, jonka tehtävänä on toimia sihteeristön edustajana valiokunnassa ja toimittaa valiokunnan hyväksymien päätöslauselmien teksti monistettavaksi edustajille jakamista varten.</p>
Varapuhemies	<p>Varsinaisessa istunnossa valittu henkilö edustamaan kutakin parlamentin kahdeksaa aluetta. Ehdotuksen valittavasta henkilöstä tekee alueen varsinaista istuntoa edeltävä aluekokous.</p>
Yhteisöjäsen	<p>USP:n peruskirjat hyväksynyt ulkosuomalaisyhteisö, joka on kirjattu USP:n jäsenrekisteriin. (katso: Ulkosuomalaisyhteisö, aktiivinen).</p>

Liite 2: Ulkosuomalaisparlamentin (USP) Keski-Euroopan alueen (USPKE) ohjesääntö

[lisätty syyskuussa 2019: USPKE:n istunnon valmisteleva aluekokous 15.6.2017 luopui alueen säännöistä ja päätti siirtyä käyttämään USP:n sääntöjä. Nämä säännöt on kumottu.]

Johdanto

Ulkosuomalaisparlamentin Keski-Euroopan alueen (USPKE) ohjesääntö perustuu ulkosuomalaisparlamentin (USP) asiakirjoihin, joihin myös USPKE:n toiminta perustuu. Tässä annetaan sääntömääräiset toimintaohjeet USPKE:n alueen toimintaan osallistuvien yhteisöjen edustajille.

USP on vakiintunut tärkeäksi ja varteenotettavaksi tekijäksi ulkosuomalaisyhteisössä maailman eri puolilla samoin kuin koti-Suomessakin. Parlamenttityöskentely on johtanut ulkosuomalaisjärjestöt kiinteään ja toimivaan yhteistyöhön keskenään. Voidaksemme hoitaa hyvin ja monipuolisesti ulkosuomalaisten asioita tarvitsemme juuri näitä yhteistyön mahdollisuuksia niin ulkosuomalaisyhteisöjen kesken kuin suhteessa Suomen valtionhallintoon. USP onkin avannut yli tuhannelle maailmalla toimivalle ulkosuomalaisyhteisölle mahdollisuuden tuoda äänensä paremmin kuuluviin ja konkreettisella tavalla vaikuttaa päätösten tekoon Suomessa sellaisissa asioissa, jotka koskettavat ulkosuomalaisia.

USPKE:n aluetoiminta

1. USPKE koostuu alueella toimivien suomalaisyhteisöjen edustajista.
2. Jokainen USPKE:n alueella toimiva suomalaisyhteisö tai yksityishenkilö voi tehdä aloitteita USPKE:n käsiteltäväksi tai saattaa niitä puheenjohtajan/varapuheenjohtajan tietoon.
3. Jokainen USPKE:n yhteisö, joka on ratifioinut USP:n säännöt, on oikeutettu lähettämään edustajiaan oman alueensa aluekokouksiin sen määrän mikä on mahdollista lähettää USP:n sääntöjen mukaisesti myös yleiskokoukseen. Yhteisön puheenjohtajan tai hänen valtuuttamansa henkilön tulee ilmoittaa edustajien nimet viimeistään kuukausi ennen aluekokousta alueensa puheenjohtajalle ja järjestävän yhteisön kontaktihenkilölle.

Kokous on avoin kaikille muillekin ulkosuomalaisille, mutta ilman äänioikeutta.

4. USPKE:n aluekokous kokoontuu kerran vuodessa lukuun ottamatta vuosia, jolloin yleiskokous pidetään Helsingissä, sillä niinä vuosina aluekokous pidetään kaksi kertaa: yksi alueella ja yksi

ennen yleiskokousta Helsingissä. Paikallisia kokouksia voidaan pitää puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan johdolla tarpeen mukaan.

5. Puheenjohtaja ilmoittaa yhdessä aluekokouksen järjestävän yhteisön kanssa kolme kuukautta ennen aluekokousta USP:n web-sivuilla (www.usp.fi) aluekokouksen päivämäärän ja paikan.

6. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja lähettää viimeistään kaksi viikkoa ennen aluekokousta kaikille ilmoittautuneille edustajille istunnon lopullisen esityslistan liitteineen.

7. Aluekokousta johtaa alueen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

8. Ennen kokouksen alkua todetaan läsnä olevat edustajat. (Yleisissä aluekokouksissa kaikki läsnäolijat ovat "edustajia". Poikkeuksena on aluekokous täysistunnon aikana Helsingissä, kohdat 13. ja 14.)

9. Äänioikeus on vain kokoukseen ilmoitetuilla USPKE:n alueella toimivien suomalaisyhteisöjen edustajilla. Puheoikeus on kaikilla kokoukseen osallistuvilla.

10. Kaikki aluekokoukset pidetään suomen kielellä. Kokouksissa pidetään pöytäkirjaa, jonka puheenjohtaja/varapuheenjohtaja lähettää kokouksen osanottajille ja USP:lle ja/tai julkaisee sen verkkosivuilla.

USPKE:n toiminta USP:n täysistuntojen aikana

11. USP:n ollessa koolla Helsingissä Keski-Euroopan edustajat kokoontuvat täysistuntoihin ja osallistuvat valiokuntatyöhön.

12. Yleiskokouksen aikana Helsingissä alueen kokoukset johtaa alueen puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

13. Täysistunnon aikana pidettävän aluekokouksen alkaessa hyväksytään ilmoittautuneet yhteisöt, edustajaluettelo ja esityslista, joka sisältää kaikki kokouksessa käsiteltävät asiat. Todetaan myös kokousta seuraavat tarkkailijat. (*"Tarkkailija" on henkilö, joka on ilmoittautunut yleiskokoukseen USP:n säännöt ratifioineesta yhteisöstä "tarkkailijana".*)

14. Aluekokouksessa ovat puhe- ja äänioikeutettuja vain edustajat.

(*"Edustaja" on henkilö, joka on ilmoittautunut yleiskokoukseen USP:n säännöt ratifioineesta yhteisöstä "edustajana".*)

Kokous voi kahden kolmasosan enemmistöllä myöntää tapauskohtaisesti puheoikeuden myös tarkkailijoille.

15. Aluekokous tekee päätöksensä äänestämällä. Käytäntönä on käsiäänestys, ellei yksi neljännes (25%) edustajista vaadi suljettua lippuäänestystä. Valtakirjalla äänestäminen ei ole mahdollista.

16. Henkilövalinnat tapahtuvat aina suljetuina lippuäänestyksinä. Valinnan ratkaisee äänten yksinkertainen enemmistö. Äänten mennessä tasan äänestetään uudestaan, kunnes syntyy yksinkertainen enemmistö. Ellei äänten enemmistöä saada aikaan äänestämällä, valinta tehdään arpomalla.

17. Ääntenlaskijoina toimivat kokouksessa valitut edustajat. Ääntenlaskijoina eivät voi toimia ne, joita voidaan moittia jääviydestä.

18. Varapuheenjohtaja laatii aluekokouksista suomenkielisen pöytäkirjan, jonka allekirjoittavat sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja.

19. Pöytäkirjan tarkistavat aluekokouksessa siihen valitut kaksi edustajaa. Tarkistettu pöytäkirja lähetetään jokaiselle kokouksessa olleelle edustajalle viimeistään kolme kuukautta istunnon jälkeen. Pöytäkirja lähetetään myös USP:n sihteeristölle.

20. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee huolehtia pöytäkirjojen ja niiden liitteiden asianmukaisesta arkistoinnista.

Alueen toimihenkilöiden valinta ja toimikaudet

21. Alue valitsee toimikaudeksi puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Varapuheenjohtajan toimenkuvaan kuuluvat sihteerin tehtävät.

22. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikausi on USP:n yleiskokousten välinen aika.

23. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta tapahtuu ennen USP:n yleiskokouksen alkamista pidettävässä aluekokouksessa Helsingissä. Täysistunto vahvistaa aluekokouksen valinnan.

24. Heidän toimikautensa alkaa yleiskokouksen jälkeisenä päivänä klo 00.00 ja päättyy seuraavan yleiskokouksen viimeisenä päivänä klo 24.00.

25. Ehdokkaiden tulee lähettää viimeistään kaksi kuukautta ennen yleiskokousta alueen puheenjohtajalle valokuvalla varustettu lyhyt (10-15-rivinen) esittely itsestään joko sähköpostitse, faksitse tai kirjeitse.

26. Jokaisen ehdokkaan on ilmoitauduttava yleiskokoukseen USP:n sääntöjen mukaisesti joko edustajana tai tarkkailijana ja hänen pitää olla läsnä vaalitulaisuudessa.

27. Puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja lähettää ehdokaslistan viimeistään kaksi viikkoa ennen yleiskokousta sinne ilmoittautuneille edustajille.

28. Puheenjohtaja voi olla toimessaan yhtäjaksoisesti korkeintaan kaksi toimikautta ja varapuheenjohtaja korkeintaan kolme toimikautta. Toimikausia voidaan lisätä, ellei toimikausimäärän täyttymisen jälkeiseen vaaliin ole muita ehdokkaita. Toimikausimäärän täyttymisen jälkeisessä vaalissa puheenjohtaja ei voi olla ehdokkaana varapuheenjohtajaksi.

29. Tämän ohjesäännön muuttamiseen tarvitaan kahden kolmasosan edustajaenemmistö Keski-Euroopan aluekokouksessa.

30. Tämä ohjesääntö on vahvistettu heti voimaan tulevana USPKE:n **Wienin aluekokouksessa 26. helmikuuta 2011**

Liite 3: Ulkosuomalaisparlamentin (usp:n) Itä-Euroopan alueen ohjesääntö

Johdanto

Ulkosuomalaisparlamentin Itä-Euroopan alue koostuu alueella toimivista usp:n sääntöjen ratifioineista ulkosuomalaisyhteisöistä. Nämä yhteisöt pitävät usp:a tärkeänä ulkosuomalaisten yhteistyöfoorumina sekä linkkinä Suomeen ja Suomeen viranomaisiin, joka avaa niille uusia mahdollisuuksia niin vaikuttaa päätösten tekoon Suomessa asioissa, jotka koskevat ulkosuomalaisia, kuin vahvistaa yhteistoimintaa järjestöjemme välillä.

Tämä ohjesääntö perustuu usp:n asiakirjoihin. Sen tarkoitus on täsmentää alueeseen kuuluvien ulkosuomalaisyhteisöjen yhteistyömuodot asioissa, jotka koskevat usp:a ja ennen kaikkea usp:n Itä-Euroopan aluekokouksien pitämistä.

1. Usp:n Itä-Euroopan alueen ulkosuomalaisyhteisöjen toiminta

- 1.1. Usp:n Itä-Euroopan alueen ulkosuomalaisyhteisöt toimivat vapaasti noudattaen omia sääntöjä tai vakiintuneita toimintatapoja.
- 1.2. Usp:n Itä-Euroopan alueen ulkosuomalaisyhteisöt tekevät yhteistyötä asioissa, joissa osapuolet itse pitävät sitä tarpeellisena.
- 1.3. Asioissa, jotka koskevat usp:a, Itä-Euroopan ulkosuomalaisjärjestöt noudattavat tätä ohjesääntöä.

2. Usp:n Itä-Euroopan aluekokous

- 2.1. Usp:n Itä-Euroopan aluekokous pidetään pääsääntöisesti kerran vuodessa.
- 2.2. Aluekokouksen koollekutsujana toimii Itä-Eurooppaa edustava usp:n varapuhemies tai hänen varahenkilönsä. Neuvoteltuaan alueen ulkosuomalaisyhteisöjen kanssa koollekutsuja päättää aluekokouksen ajasta ja paikasta Itä-Euroopan alueella.
- 2.3. Vuonna, jolloin järjestetään usp:n varsinainen istunto, Itä-Euroopan aluekokous pidetään Helsingissä pääsääntöisesti varsinaisen istunnon avaamista edeltävänä päivänä.
- 2.4. Aluekokouksessa käsitellään seuraavat asiat: ulkosuomalaistoiminnan katsaus alueella maittain, aluetta koskevien päätöslauselmien eteneminen, mahdollisia yhteisiä aloitteita

varsinaiseen istuntoon, ehdokkaita usp:n puhemiehistöön, usp:n aluetoiminnan asiakirjoja kuten esim. ohjesäännön hyväksyminen / muuttaminen.

- 2.5. Aluekokouksen asialistan luonnosta ehdottaa usp:n Itä-Euroopan varapuhemies. Asialista hyväksytään / muutetaan aluekokouksen alussa.
- 2.6. Aluekokoukseen osallistuvat Itä-Euroopan usp:n sääntöjen hyväksyneiden yhteisöjen edustajat. Järjestö saa lähettää niin monta edustajaa aluekokoukseen, kuin haluaa, heillä jokaisella on puheoikeus kokouksessa, mutta äänestäessä joka yhteisöllä on vain yksi ääni.
- 2.7. Aluekokous on pätevä, jos siihen osallistuu vähintään 10 usp:n sääntöjen hyväksynyttä yhteisöä ja läsnä ovat edustajat Virosta ja Venäjältä.
- 2.8. Puheenjohtajana aluekokouksessa toimii usp:n Itä-Euroopan varapuhemies tai hänen varahenkilönsä. Aluekokouksessa valitaan sihteeri, joka vastaa kokouksen pöytäkirjasta.
- 2.9. Aluekokouksen työkieli on suomi. Usp:n sääntöjen mukaan venäjän kielen käyttö kokouksessa on sallittu.

3. Usp:n puhemiehistöön ehdokkaan ja hänen varahenkilön nimeäminen

- 3.1. Helsingissä pidettävässä aluekokouksessa nimetään ehdokas usp:n puhemiehistöön ja hänen varahenkilönsä.
- 3.2. Pyritään siihen, että jos ehdokas usp:n varapuhemieheksi on esim. Virosta, niin hänen varahenkilönsä on Venäjältä ja päinvastoin.
- 3.3. Ehdokas usp:n varapuhemieheksi nimetään pääsääntöisesti eri Itä-Euroopan alueilta noudattaen seuraavaa järjestystä: Inkeri – Viro – Karjala ja taas Inkeri – Viro – Karjala jne.
- 3.4. Yhteisöt Inkeristä, Virosta ja Karjalasta itse päättävät ”omasta ehdokkaasta” nimeämiseksi. Kun henkilöstä on alueella päätetty, aluekokous automaattisesti hyväksyy päätöksen. Mikäli ko alueella ei päästy sopuun yhdestä ehdokkaasta varapuhemieheksi, hänet nimetään aluekokouksen äänestyksessä.
- 3.5. Äänestäminen valtakirjalla aluekokouksessa ei ole sallittu.
- 3.6. Jos vuorossa olevalta alueelta ei löydy sopivaa ehdokasta varapuhemieheksi, alueen vuoro siirtyy seuraavalle alueelle niin kuin kohdassa 3.3. on mainittu.
- 3.7. Pääsääntöisesti tietty henkilö nimetään kahdelle vaalikaudelle peräkkäin, siksi esim. kahden vuoden vaalikautta pidetään liian lyhyenä perehtyäukseen usp:n varapuhemiehen tehtäviin.

- 3.8. Mikäli Itä-Eurooppaa edustava varapuhemies on määräaikaisesti tai kokonaan estetty toimimasta, hänen tehtävät siirtyvät varahenkilölle. Kohdassa 3.3. nimeämisen järjestys kuitenkin tässäkin tapauksessa pysyy muuttumattomana.

4. Ohjesäännön voimaan astuminen ja sen muuttaminen

- 4.1. Usp:n Itä-Euroopan alueen ohjesääntö hyväksytään aluekokouksessa ja se astuu voimaan välittömästi hyväksymisen jälkeen.
- 4.2. Usp:n Itä-Euroopan alueen ohjesääntöä saa muuttaa aluekokouksen päätöksellä.

Hyväksytty 18.6.2016

Narvassa pidetyssä aluekokouksessa

Правила деятельности для региона Восточная Европа Парламента зарубежных финнов (usr)

Введение

Регион Восточная Европа Парламента зарубежных финнов образуют действующие в регионе финские объединения, ратифицировавшие Устав usr. Эти объединения считают usr важным форумом сотрудничества зарубежных финнов, а также каналом связи с Финляндией и органами власти Финляндии, который как открывает им новые возможности влиять на принятие решений в Финляндии по делам, которые касаются зарубежных финнов, так и укрепляет сотрудничество между нашими организациями.

Данные правила основываются на документах usr. Они предназначены уточнить формы сотрудничества входящих в регион объединений зарубежных финнов в делах, которые касаются usr и, прежде всего, проведения региональных совещаний usr по Восточной Европе.

1. Деятельность объединений зарубежных финнов usr в Восточной Европе

- 1.1. Объединения зарубежных финнов usr в Восточной Европе действуют свободно, соблюдая свои уставы или устоявшиеся формы работы.
- 1.2. Объединения зарубежных финнов usr в Восточной Европе сотрудничают в тех делах, по которым сами считают такое сотрудничество необходимым.
- 1.3. В делах, которые касаются usr, объединения зарубежных финнов соблюдают настоящие Правила.

2. Региональное совещание usr по Восточной Европе

- 2.1. Как правило, региональное совещание usr по Восточной Европе проводится один раз в год.
- 2.2. Совещание созывает вице-спикер usr, представляющий Восточную Европу, или его заместитель. После консультаций с объединениями зарубежных финнов

- региона созывающий совещание назначает дату и месту проведения регионального совещания.
- 2.3. В год, когда организуется сессия usр, региональное совещание usр по Восточной Европе проводится в Хельсинки, как правило, накануне дня открытия сессии.
 - 2.4. На региональном собрании рассматриваются следующие вопросы: обзор деятельности зарубежных финнов по странам, продвижение касающихся региона резолюций, возможные совместные инициативы на сессию, кандидаты в президиум usр, документы по региональной деятельности usр, как например, принятие / изменение Правил деятельности.
 - 2.5. Проект повестки для регионального совещания предлагает вице-спикер usр от Восточной Европы. Повестка для утверждается / изменяется в начале регионального совещания.
 - 2.6. В региональном совещании принимают участие представители объединений зарубежных финнов, ратифицировавших Устав usр из Восточной Европы. Объединение может прислать на совещание столько участников, сколько захочет, но при голосовании каждое объединение имеет лишь один голос.
 - 2.7. Региональное совещание является правомочным, если в нём участвуют не менее 10 объединений, ратифицировавших Устав usр, и присутствуют делегаты из Эстонии и России.
 - 2.8. На региональном совещании председательствует вице-спикер usр от Восточной Европы или его заместитель.
 - 2.9. Рабочим языком регионального совещания является финский. Согласно Уставу usр, использование русского языка на совещании разрешается.

3. Выдвижение кандидата в президиум usр и его заместителя

- 3.1. На проводимом в Хельсинки региональном совещании выдвигается кандидат в президиум usр и его заместитель.
- 3.2. Следует стремиться к тому, чтобы, если кандидат в президиум, например, из Эстонии, то его заместитель был бы из России, и наоборот.
- 3.3. Кандидат в президиум usр выдвигается, как правило, из разных регионов Восточной Европы, соблюдая следующий порядок: Ингерманландия – Эстония – Карелия, снова Ингерманландия – Эстония – Карелия и т.д.
- 3.4. Объединения из Ингерманландии, Эстонии и Карелии самостоятельно решают о выдвижении «своего кандидата». Если кандидатура ими принята, то она автоматически одобряет это решение. Если в конкретном регионе не удалось

добиться согласия о едином кандидате в президиум, его избирают голосованием на региональном совещании.

- 3.5. Голосование по доверенности на региональном совещании не разрешается.
- 3.6. Если из региона, чья очередь подошла, не находится подходящего кандидата в вице-спикеры, то эта очередь выдвижения переходит к следующему региону, в порядке, указанном в п. 3.3.
- 3.7. Как правило один человек выдвигается на два выборных срока подряд, т.к., например, два года считается слишком коротким сроком, чтобы освоить обязанности вице-спикера *usр*.
- 3.8. Если представляющий Восточную Европу вице-спикер временно или совсем не способен выполнять свои обязанности, то они переходят к его заместителю. Однако, порядок выдвижения, указанный в п.3.3. и в этом случае остаётся неизменным.

4. Вступление в силу Правил деятельности и их изменение

- 4.1. Правила деятельности для региона Восточная Европа *usр* принимаются на региональном совещании, и они вступают в силу немедленно после их принятия.
- 4.2. Правила деятельности для региона Восточная Европа *usр* можно изменять решением регионального совещания.

Принято 18.06.2016

на региональном совещании в Нарве

Liite 4: Etelä-Euroopan, Afrikan ja Lähi-Idän (EAL) alueen ohjesääntö

Johdanto

Ulkosuomalaisparlamentin Etelä-Euroopan, Afrikan ja Lähi-idän (EAL) alueen ohjesääntö perustuu ulkosuomalaisparlamentin (USP) käsikirjaan, sääntöihin ja työjärjestykseen, jotka säätelevät EAL:n toimintaa. Tässä asiakirjassa määritellään EAL:n alueella sovellettavat tarkemmat säännöt.

EAL:n aluetoiminta

1. EAL koostuu Etelä-Euroopan, Afrikan ja Lähi-idän alueen maissa toimivista ulkosuomalaisparlamentin (USP) säännöt ratifioineista ulkosuomalaisyhteisöistä (myöhemmin jäsenyhteisöt).
2. EAL:n aluekokous pidetään kerran vuodessa. Niinä vuosina, jolloin USP kokoontuu täysistuntoon, aluekokous pidetään Suomessa täysistunnon yhteydessä. Muina vuosina se pidetään jossain Etelä-Euroopan, Afrikan ja Lähi-idän maassa. Alueen puhemies ja varahenkilö voivat tarvittaessa järjestää myös ylimääräisiä aluekokouksia.
3. Alueen puhemies ja aluekokouksen järjestävä jäsenyhteisö ilmoittavat aluekokouksen ajankohdan, kokouspaikan ja aluekokoukseen ilmoittautumisen määräajan kolme kuukautta ennen aluekokousta kaikille jäsenyhteisöille ja USP:n sihteeristölle tiedotuskirjeen, USP:n verkkosivuston ja alueen muiden tiedotuskanavien (esim. Facebook-ryhmä) kautta.
4. Alueen puhemies lähettää kaikille jäsenyhteisöille ja USP:n sihteeristölle aluekokouksen alustavan esityslistan, josta ilmenevät kokouksessa käsiteltävät asiat, kaksi viikkoa ennen aluekokouksen ilmoittautumisajan päättymistä.
5. Alueen puhemies tai varahenkilö lähettävät viimeistään kaksi viikkoa ennen aluekokousta kaikille aluekokoukseen ilmoittautuneille sekä muille jäsenyhteisöille ja USP:n sihteeristölle tiedoksi aluekokouksen lopullisen esityslistan mahdollisine liitteineen.
6. Jokainen EAL:n jäsenyhteisö voi lähettää aluekokoukseen niin monta edustajaa ja tarkkailijaa kuin se USP:n sääntöjen mukaisesti on oikeutettu lähettämään USP:n täysistuntoon. Aluekokoukseen voivat osallistua myös muut halukkaat alueella asuvat ulkosuomalaiset.

7. Jokaisella EAL:n jäsenyhteisöllä on oikeus tehdä aloitteita EAL:n aluekokouksen käsiteltäväksi tai saattaa alueen puhemiehen/varahenkilön tietoon asioita, joista olisi aiheellista tehdä aloite. Muut alueella asuvat ulko-suomalaiset voivat ilmoittaa mahdollisista aloitteiden aiheista omalla asuinpaikallaan toimivalle jäsenyhteisölle tai suoraan alueen puhemiehelle tai varahenkilölle. Aluekokouksen käsiteltäväksi ehdotetut aloitteet pitää toimittaa alueen puhemiehelle kokoukseen ilmoittautumisen määräaikaan mennessä.
8. Aluekokousta johtaa alueen puhemies tai hänen ollessaan estynyt varahenkilö.
9. Aluekokouksessa on äänioikeus vain aluekokoukseen määräaikaan mennessä ilmoittautuneilla jäsenyhteisöjen edustajilla. Tarkkailijoilla ja muilla osallistujilla on ainoastaan puheoikeus.
10. Aluekokous tekee päätöksensä yksinkertaisella enemmistöllä eli eniten ääniä saanut ehdotus voittaa. Käytäntönä on käsiäänestys, ellei yksi neljännes (25 %) edustajista vaadi suljettua lippuäänestystä. Jos kahden eniten ääniä saaneen ehdotuksen äänimäärä on sama, toimitetaan toinen äänestyskierros näistä kahdesta ehdotuksesta. Jos äänet menevät toisellakin äänestyskierroksella tasan, valinta tehdään arpomalla. Valtakirjalla äänestäminen ei ole sallittua. Poikkeuksen tässä kohdassa säädetystä muodostavat toimihenkilövaalit, joita koskevat säännöt on määritelty tarkemmin myöhemmin.
11. Ääntenlaskijoina toimivat aluekokouksessa tehtävään valitut edustajat. Toimihenkilövaaleissa ääntenlaskijoina eivät voi toimia toimihenkilöehdokkaat.
12. Aluekokoukset pidetään suomen kielellä. Aluekokouksessa tehtävään valittu sihteeri laatii kokouksesta pöytäkirjan, jonka alueen puhemies ja varahenkilö allekirjoittavat. Pöytäkirjan tarkistavat aluekokouksessa tehtävään valitut kaksi edustajaa. Alueen puhemies tai varahenkilö lähettää pöytäkirjan kahden kuukauden sisällä aluekokouksesta sähköpostitse kaikille alueen jäsenyhteisöille ja USP:n sihteeristölle. Pöytäkirja julkaistaan myös USP:n verkkosivustolla ja alueen muilla tiedotuskanavilla (mm. Facebook-sivu).

Alueen toimihenkilöiden valinta ja toimikaudet

13. Aluekokous valitsee USP:n täysistuntojen väliselle toimikaudelle alueen toimihenkilöt: alueen puhemiehen ja tämän varahenkilön.
14. Alueen puhemies ja varahenkilö valitaan USP:n täysistunnon yhteydessä Suomessa pidettävässä aluekokouksessa. Aluekokouksen valinnat vahvistetaan USP:n täysistunnossa.
15. Toimihenkilöiden toimikausi alkaa täysistunnon jälkeisenä päivänä klo 00.00 ja päättyy seuraavan täysistunnon viimeisenä päivänä klo 24.00.

16. Alueen puhemies ja varahenkilö voivat toimia tehtävissään yhtäjaksoisesti enintään kahden toimikauden ajan. Heidät voidaan valita kolmannelle peräkkäiselle toimikaudelle ainoastaan, mikäli kyseisiin vaaleihin ei ole määräaikaan mennessä asetettu muita ehdokkaita. Alueen puhemies ei voi kahden peräkkäisen toimikauden jälkeen olla ehdolla varahenkilön tehtävään. Suositeltavaa on, että alueen puhemies ja varahenkilö tulevat eri maista.
17. Vain EAL:n alueen jäsenyhteisöt voivat asettaa puhemies- ja varahenkilöehdokkaita.
18. Ehdokkaiden tulee olla USP:n täysistuntoon USP:n sääntöjen mukaisesti ilmoittautuneita jäsenyhteisöjen edustajia. Ehdokkaiden tulee olla henkilökohtaisesti paikalla Suomessa pidettävässä aluekokouksessa, jossa toimihenkilöt valitaan.
19. Jäsenyhteisöjen on ilmoitettava alueen puhemiehelle mahdollisista ehdokkaista ja ehdokkaiden on lähetettävä itsestään lyhyt, noin puolen sivun mittainen esittely viimeistään kuusi viikkoa ennen USP:n täysistuntoa.
20. Alueen puhemies tai varahenkilö lähettää viimeistään kuukautta ennen USP:n täysistunnon yhteydessä pidettävää aluekokousta sähköpostitse kaikille jäsenyhteisöille ja USP:n sihteeristölle ehdokasluettelon esittelyineen. Ehdokasluettelo ja esittelyt julkaistaan myös USP:n verkkosivustolla ja alueen muilla tiedotuskanavilla (mm. Facebook-ryhmässä).
21. Sekä alueen puhemies että varahenkilö valitaan aina suljetulla lippuäänestyksellä ehdottomalla enemmistöllä (yli 50 % äänistä). Mikäli kukaan ehdokkaista ei ensimmäisellä äänestyskierröksellä saavuta ehdotonta enemmistöä, toimitetaan toinen äänestyskierrös kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä. Mikäli toisen äänestyskierröksen äänet menevät tasan, valinta suoritetaan arpomalla.
22. Alueen varapuhemiehen valinnan jälkeen äänestetään erikseen varahenkilöstä kaikkien jäljellä olevien puhemiesehdokkaiden sekä varahenkilöehdokkaiden kesken. Äänestysmenettely on sama kuin edellä mainittu alueen puhemiehen valintamenettely.
23. Ohjesääntö hyväksytään ja se tulee voimaan **EAL:n aluekokouksessa Zagrebissa Kroatiaassa 9. huhtikuuta 2016**. Ohjesääntöä voidaan muuttaa EAL:n aluekokouksessa, ja sen muuttamiseen tarvitaan kahden kolmasosan määräenemmistö kyseiseen aluekokoukseen määräaikaan mennessä ilmoittautuneista edustajista.

Liite 5: Finnish Expatriate Parliament, Canadian Region, Operating Policy

Approved by AGM on 25.6.2016

Definitions: Finnish Expatriate Parliament is a discussion forum, where expatriate Finns living across the world decide together on issues important to them. FEP is an open and democratic channel through which the joint decisions are forwarded to the Government of Finland and to non-governmental organizations. In addition, FEP will function as a channel of influence so that the expatriate point of view will be considered in the making of public policy.

Finnish Expatriate Parliament, Canada Region, is a geographic region of the Finnish Expatriate Parliament, operating within the country of Canada.

Abbreviations: Ulkosuomalaisparlamentti – USP Finnish Expatriate Parliament – FEP
Annual General Meeting – AGM USP / FEP full sitting – Congress

General: The operation and the work of the Finnish Expatriate Parliament, Canada Region, will be based on the objectives and operating principles of the Finnish Expatriate Parliament. (www.usp.fi)

Purpose: The purpose of the Finnish Expatriate Parliament, Canada Region, is to support the goals and the work of the Finnish Expatriate Parliament within the country of Canada.

Language: Finnish Expatriate Parliament, Canada Region, shall use English as the primary official language, with Finnish used as often as practical, especially on ceremonial occasions. In case of discrepancies between the two languages, the English version shall have precedence.

Membership: The membership of the Finnish Expatriate Parliament, Canada Region, consists of organizations that have fulfilled the Finnish Expatriate Parliament membership requirements, have been accepted as members of USP / FEP and continue to function.

Elected officers: Finnish Expatriate Parliament, Canadian Region, shall elect two officers, namely

Chairman – responsible for leading, representing and furthering the work of Finnish Expatriate Parliament, Canadian Region, and

Vice Chairman – responsible for assisting the Chairman and representing the Finnish Expatriate Parliament, Canadian Region, in the Chairman's absence. Vice Chairman shall act as a meeting secretary whenever possible.

Initiatives: Every member organization in good standing can make initiatives directly to the Finnish Expatriate Parliament. (See submission form at www.usp.fi) It is suggested that initiatives are reviewed by the Chairman, Vice Chairman and/or by the USP secretary prior to submission.

Types of meetings held in Finland

1. USP / FEP Congress is held approximately every 2.5 years in Helsinki. Every member organization is entitled to send one delegate, two if membership exceeds 500 members, three if membership exceeds 1,000 members. Member organizations may send additional representatives as observers, who do not have the right to speak or vote, nor attend working committee meetings without the permission of the meeting chairman.

2. Regional Meeting for Canada region is held in Helsinki just prior to the sitting of the Finnish Expatriate Parliament in order to prepare for the Congress. The Chairman shall inform the time and location at least 30 days prior to the meeting. Delegates, observers and interested members can attend, however only delegates may vote. The main functions of the meeting are to assign delegates to working committees and discuss positions on the key issues on the agenda at the Congress.

3. Speakers Council convenes in Helsinki twice a year to meet with Finnish politicians and officials in order to further the initiatives approved by the Congress and to deal with current matters. Regional Chairmen attend it. Vice chairmen may attend with Council's permission and at his/her own expense.

Types of meetings held in Canada

1. Annual General Meeting shall be held annually to report and decide on the work of Finnish Expatriate Parliament, Canada Region. The Chairman shall inform member organizations the time and location of the AGM at least 60 days prior to the meeting. Member organizations shall inform the Chairman and the Vice-Chairman as to who will be their voting delegate at least 15 days prior to the AGM or bring proof to the meeting of the delegate's right to represent his/her club. All matters requiring decisions or elections shall be dealt with at the AGM. Generally the AGM is held in conjunction with the Finnish-Canadian Grand Festival. Meeting times and locations should be arranged in cooperation with the local Finnish-Canadian Grand Festival host organization.

Quorum for the AGM shall be seven (7) voting members. If quorum is not achieved, the meeting becomes an information meeting without the right to decide on any matter. If quorum is not reached in an election year, USP/FEP will appoint both the Chairman and the Vice Chairman based on the recommendations by the Regional meeting held in Helsinki under USP/FEP supervision just prior to the USP/FEP Congress.

Participation rights: All those interested in Finnish culture or heritage are invited to participate at the AGM either as delegates or observers.

Speaking rights: All delegates shall have the right to speak at the AGM. The Chairman may permit observers to speak. The Chairman may limit speaking time.

Voting rights: Every member organization shall have a single vote. Chairman and Vice Chairman may vote as organizational delegates.

Minutes: The Vice Chairman or a meeting secretary appointed at the meeting shall record the AGM minutes. The minutes shall be sent for a review by all delegates. After all corrections are made, the minutes become official. After that they shall be sent to all member organizations within 30 days. A copy of the minutes shall be archived in the USP/FEP office in Helsinki.

Meeting rules: Roberts Rules of Order shall be followed as necessary.

2. Information Meetings shall be organized on ad hoc basis in Finnish communities throughout Canada for the purpose of informing local Finnish-Canadian expatriates regarding the work of the Finnish Expatriate Parliament both in Finland and in the region. The meetings are open to all interested persons.

Related matters

Communication:

Communication shall be primarily by electronic means such as e-mail or telephone. Member organizations shall be responsible for informing USP secretariat and the Chairman, Canada region, of changes to the contact person and his/her contact information.

Important news and reports shall be posted on the Finnish Expatriate Parliament, Canada Region page of the Finnish Expatriate Parliament website (www.usp.fi). Social media shall be used as a discussion platform.

Elections:

The positions of Chairman and Vice Chairman shall be elected at the AGM just prior to the Finnish Expatriate Parliament Congress. Nominations can be submitted to the Chairman with copies to

Vice-Chairman and the USP / FEP secretary. Candidates are encouraged to submit a short electronic summary of themselves and may be given the option to speak briefly about their candidacy. Nominations submitted 30 days prior to AGM will be distributed as information to member organizations. Secret ballots shall be used, with the nominee receiving the largest number of votes in the first round being declared the winner. In case of equal number of votes, a second round of voting shall be held among the two tied candidates. If there is still a tie vote, the Chairman shall cast the deciding vote. Vice Chairman shall be elected after the Chairman has been elected. Two scrutineers are appointed by the AGM to count the votes. In case of only a single nominee, he/she shall be declared elected by acclamation. The Finnish Expatriate Parliament ratifies the results of the elections at the following Congress.

If for any reason the election is not held in the Canada region, then the elections shall be held at the regional meeting just prior to the Congress under USP / FEP supervision.

Nominees:

Nominees must be Canadian residents.

Term of Office:

The term of office for the two elected positions starts on the day after the Finnish Expatriate Parliament Congress ends. The term ends on the last day of the Finnish Expatriate Parliament Congress.

Amendments:

Amendments to the operating policy shall be made only at the AGM with at least 30 days notice of the proposed amendment(s) and with 2/3 majority votes.

Come into force: June 26, 2016

Suggested skill set for the elected officials:

- Good command of English to communicate with member organizations and the Canadian public.
- Good command of Finnish to be able to participate in Finnish Expatriate Parliament and the Speakers' Council meetings and to communicate with the Finnish-Canadian expatriates in their mother tongue.
- Computer skills to use and maintain a communication network of member organizations and key individuals and to post information on the USP homepage
- Public speaking skills to represent the Finnish Expatriate Parliament, Canadian Region and to present the work of USP to expatriate groups, politicians and the media.
- Ability to attend Speakers' Council meetings in Helsinki as required
- Means to travel within Canada to meet with Finnish-Canadian communities.